

Majandusaasta aruanne

OÜ NTH HOLDING

Majandusaasta algus: 1. jaanuar 2015. a
Majandusaasta lõpp: 31. detsember 2015. a

Registrikood: 10923131

Aadress: Mustamäe tee 54
10621 Tallinn
Eesti Vabariik

Telefon: +372 50 34 828

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE	3
KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	7
KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE	7
KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE	8
RAHAVOOGUDE ARUANNE	9
OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	10
LISAD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE	11
Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande alused	11
Lisa 2 Müügitulu	27
Lisa 3 Tegevuskulude sihtfinantseerimine	27
Lisa 4 Müüdnud kaupade ja teenuste kulud	27
Lisa 5 Turustuskulud	28
Lisa 6 Üldhalduskulud	28
Lisa 7 Personalikulud	28
Lisa 8 Muud äritulud	28
Lisa 9 Muud ärikulud	29
Lisa 10 Finantstulud	29
Lisa 11 Finantskulud	29
Lisa 12 Raha ja raha ekvivalendid	29
Lisa 13 Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	29
Lisa 14 Ettemaksed	30
Lisa 15 Varud	30
Lisa 16 Investeeringud tütarettevõtetesse	30
Lisa 17 Materiaalne põhivara	32
Lisa 18 Immateriaalne põhivara	36
Lisa 19 Intressikandvad võlakohustused	37
Lisa 20 Muud võlad	39
Lisa 21 Maksuvõlad	39
Lisa 22 Kasutusrent	40
Lisa 23 Omakapital	40
Lisa 24 Tingimuslikud kohustused	41
Lisa 25 Tehingud seotud osapooltega	41
Lisa 26 Finantsriskide juhtimine	42
Lisa 27 Bilansipäevajärgsed sündmused	46
Lisa 28 Emaettevõtte konsolideerimata kasumiaruanne	47
Lisa 29 Emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruanne	48
Lisa 30 Emaettevõtte konsolideerimata rahavoogude aruanne	49
Lisa 31 Emaettevõtte konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne	50

TEGEVUSARUANNE

Majandusaastal keskendusime peamiselt kontserni eri ettevõtete vahelise sünergia kasutuselevõtule, kliendibaasi laiendamisele, tegevuse kvaliteedile ning protsesside süstematiseerimisele.

Konsolideerimisgruppi kuulub 11 ettevõtet: emaettevõtte NTH Holding OÜ, Hansabuss AS-i kontsern (osalus 82,5%), Hansarent OÜ (osalus 72%), Moonsund Eco OÜ (osalus 45%), IV Pluss AS (osalus 100%) ja Baltic Mobility OÜ kontsern (osalus 100%).

Hansabuss AS-l on tütaretevõtted Hansa Bussiliinid AS (endise nimega Mulgi Reisid AS, osalus 97,3%) ja Hansabuss Latvia SIA (osalus 100%).

Baltic Mobility OÜ-l on tütaretevõtted Mobility Eesti OÜ (osalus 100%), Mobility Latvia SIA (osalus 100%) ja Mobility Lietuva UAB (osalus 100%).

Sarnaselt eelmistele aastatele mõjutas üldine majanduskeskkond transpordiettevõtete töötasu kulu ja sõidukite kütuse hinda. Kütusehindade tõus (või langus) ja bussijuhtide töötasude muutused Euroopas mõjutavad otseselt ettevõtte kasumlikkust. Muutused turismisektoris omavad mõju autorendi ettevõtete tulemustele. Müügitulu on kõikides kontseri ettevõtetes sesoone.

Konsolideerimisgrupi ettevõtted osutasid 2015. aastal reisijateveo teenust 8,01 miljoni (2014: 7,19 miljoni) euro eest, autorendi- ning sellega seotud lisateenuseid müüdi 4,93 miljoni (2014: 3,28 miljoni) euro eest, omavalitsuste ja riigieelarvelisi dotatsioone saadi kogusummas 3,37 miljonit (2014: 2,89 miljonit) eurot. Mootorsõidukite müügikäive oli 3,63 miljonit (2014: 2,88 miljonit) eurot ning mootorsõidukite hoolduse ja varuosade müügikäive 2,07 miljonit (2014: 2,05 miljonit) eurot.

2015. aastal investeeriti materiaalsesse ja immateriaalsesse põhivarasse kokku 3,22 miljonit (2014: 1,41 miljonit) eurot, sellest transpordivahenditesse 2,28 miljonit (2014: 1,23 miljonit) eurot.

Konsolideerimisgrupi keskmine töötajate arv majandusaastal oli 370 (2014: 317) töötajat. 2015. aastal moodustasid ettevõtte tööjõukulud 6,61 miljonit (2014: 5,66) eurot.

2015. aastal maksti kontserni emaettevõtte NTH Holding OÜ juhatajale tasusid kogusummas 53 600 (2014: 15 000) eurot.

Konsolideerimisgrupi tegevust iseloomustavad suhtarvud olid järgmised:

	2015	2014
Võlakordaja	0,66	0,64
VALEM: KOHUSTUSED / KOGUVARA		
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	0,96	0,87
VALEM: KÄIBEVARA/ LÜHIAJALISED KOHUSTUSED		
EBITDA (milj eurot)	2,85	1,96
VALEM: KASUM ENNE INTRESSIKULU, TULUMAKSU JA AMORTISATSIOONIKULU		
EBIT (milj eurot)	1,56	0,65
VALEM: KASUM ENNE INTRESSIKULU JA TULUMAKSU		
Netofinantsvõlgnevused NET DEBT (milj eurot)	5,53	5,22
VALEM: INTRESSIKANDVAD VÕLAKOHUSTUSED - RAHA JA RAHAEKVIVALENDID		
NET DEBT/EBITDA	1,94	2,67
VALEM: NETO FINANTSVÕLGNEVUSED/ KASUM ENNE INTRESSIKULU, TULUMAKSU JA AMORTISATSIOONIKULU		

Võlateeninduse kattekordaja DSCR

0,15

0,19

VALEM: KASUM ENNE INTRESSIKULU, TULUMAKSU JA AMORTISATSIOONIKULU/
LÜHIAJALISED FINANTSVÕLGNEVUSED

Majandusaasta aruanne on koostatud kooskõlas Rahvusvaheliste Finantsaruandlusstandarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Hansabuss AS-i kontsern

Hansabuss AS tegeleb reisijateveoteenuste osutamisega ja *hop-on-hop-off* tüüpi linnaekskursiooniliini City Tour opereerimisega Tallinnas. Lõppenud majandusaastal teenindas ettevõtte reisijaid ca 79 sõidukiga. Ettevõtte konsolideerimata müügitulu oli 4,95 miljonit (2014: 5,20 miljonit) eurot, millest tulu bussitransporditeenuste müügist moodustas 4,28 miljonit (2014: 4,31 miljonit) eurot. Käive on sesoonselt kalendriaasta jooksul väga erinev, kuid sesoonsust on erinevate tegevustega vähendatud.

2015. aastal investeeriti materiaalsesse ja immateriaalsesse põhivarasse 0,58 miljonit (2014: 0,53 miljonit) eurot, sellest veeremisse 0,57 miljonit (2014: 0,45 miljonit) eurot.

Majanduskeskkond mõjutab töötasu kulu ja sõidukite kütuse hinda. Kütusehindade tõus (või langus) ja bussijuhtide töötasude muutused Euroopas mõjutavad otseselt ettevõtte kasumlikkust.

Hansa Bussiliinid AS põhitegevusalaks on sõitjatevedu bussidega. 2015. aastal teenindati avaliku liiniveo lepingute alusel maakonnaliine Pärnu maakonna põhjasuunal, Rapla ja Hiiu maakonnas ning kooliliine Rae-, Sauga- ja Tori vallas. Lisaks teenindatakse sõitjaid riigisisestel kommertsliinidel, Viimsi vallas ning tellimusvedusid nii Eestis kui ka välisriikides.

2015. aastal oli ettevõtte müügitulu 3,4 miljonit (2014: 2,7 miljonit) eurot, mis on 26% rohkem võrreldes eelmise majandusaasta tulemusega. Suurim osa tuludest saadi liini- ning tellimusvedudest – kokku 3,1 miljonit (2014: 2,3 miljonit) eurot.

AS-i Hansa Bussiliinid tulud on suurenenud oluliselt seoses Rapla maakonnaliinide avaliku liiniveo teenuse lepingu täitmise algusega 2015. aasta teisest poolaastast.

2015. aastal investeeriti põhivahenditesse 2,6 miljonit (2014: 0,8 miljonit) eurot.

Põhieesmärkideks 2016. aastal on:

- aktiivne osalemine avaliku liiniveo riigihangetel;
- regulaarvedude käibe suurendamine 15-20%;
- tellimusvedude käibe suurendamine 15-20%;
- vananenud veeremi väljavahetamise jätkamine väiksemate ja ökonoomsemate busside vastu;
- uute osakondade töö käivitamine ja integreerimine ettevõtte teiste osakondadega.

Hansabuss Latvia SIA põhitegevuseks on tellimusvedude osutamine Lätis, *hop-on-hop-off* tüüpi linnaekskursiooniliini Riga City Tour opereerimine Riias ja vähesel määral ka eriotstarbelised kommertsveod. Ettevõtet mõjutab peamiselt turismisektori aktiivsus ja sesoonsus, kõrghooaeg on suvel ja madalhooaeg on talvel. Lisaks avaldavad majandustulemustele olulist mõju kütuse ja bussijuhtide töötasuga seotud kulud.

Aastal 2016 keskenduvad grupi ettevõtted olemasolevate ärisuundade arendamisele. Osaleme aktiivselt veoteenuste hangetel ja uute sünergiliste ärisuundade turuletoomisel. Selle suunaga on ka planeeritavad investeeringud.

Hansarent OÜ

Hansarent OÜ asutati 2009. aastal. Ettevõtte põhitegevusalaks on sõiduautode ja väikebusside rentimine ning kasutusrent.

Ettevõtte käive autorenditeenuse ning sellega seotud lisateenuste müügist oli majandusaastal 1,20 miljonit (2014: 0,82 miljoni) eurot.

2016. aastal plaanitakse kasvatada turuosa lühirendi- ja täisteenusliisingu turul keskendudes peaaesjalikult ärikliendile.

Moonsund Eco OÜ

Moonsund Eco OÜ põhitegevusalaks on puhkemajanduse- ja majutusteenuse osutamine Hiiumaal. Ettevõtte müügitulu oli 2015. aastal 43 307 (2014: 35 123) eurot.

IV Pluss AS

IV Pluss AS tegeleb IVECO marki tarbesõidukite ning IVECO BUS busside jae- ja hulgimüügi ning hoolduse ja remondiga Eesti Vabariigis.

IV Pluss AS 2015. aasta müügikäive oli 5,67 miljonit (2014: 5,36 miljonit) eurot. Käive kasvas võrreldes 2014. aastaga 5,8%.

2015. aasta oluliste tegevustena tuleb välja tuua järgmist:

- Feniksbus lepingu sõlmimine ning esimeste tellimuste teostamine
- Bussihangetel osalemine koos Iveco Bus'ga
- Iveco ja Iv Pluss AS kaubamärgi tuntuse kasvatamine
- Kasutatud sõidukite müügi kasvatamine
- Iveco Eurocargo uue mudeli turuletoomine aasta teises pooles
- Iveco Astraga koostöölepingu sõlmimine ning toodete tutvustamine Eestis.

2016. aastal kavandatavate oluliste investeeringute- ning tegevustena tuleb välja tuua:

- Iveco järelteeninduse kvaliteedi arendamine meie Tallinna ja Tartu esindusdes
- Iv Pluss AS tutvustamine ning Tallinna esinduse vastavusse viimine Iveco uute standartitega
- Riigihangetel aktiivne osalemine
- Feniksbus esindamine Baltikumis ja partnerite otsing Leedus ja Lätis
- Iveco Bus toodete aktiivne müük Eesti turul.

Baltic Mobility OÜ kontsern

Baltic Mobility OÜ loodi 2009. aastal eesmärgiga soetada Europcar'i masterfrantsiis kõikides Baltimaades. 2010. aastal alustas Baltic Mobility OÜ opereerimist Eestis läbi oma tütarettevõtte Mobility Eesti OÜ ning Lätis läbi sealse tütarettevõtte Mobility Latvija SIA. Alates 01.01.2014 opereerib Baltic Mobility OÜ Leedus läbi oma tütarettevõtte Mobility Lietuva UAB.

2015. aasta oli Baltic Mobility OÜ kontsernile hea. Kõik tütarettevõtted jätkasid edukat opereerimist, näidates häid tulemusi nii käibes kui ka kasumis.

Baltic Mobility OÜ kontserni tegevust mõjutab intressimäärade muutumise risk, kuna sõidukite omahind on seotud Euribori muutustega. Rendiäri tegevust iseloomustab hooajalisus, mis on tingitud turismist, mille kõrghooaeg meie regioonis on suvekuudel. Tegevusvaldkonna jaoks on väga oluline lennuühendus

teiste riikidega, seega kui lendude arv Baltikumi peaks oluliselt vähenema, vähendab kindlasti ka rentide arv.

Baltic Mobility OÜ kontserni netokäive autorenditeenuse ning sellega seotud lisateenusete müügist oli 2015. aastal 3,78 miljonit (2014: 2,49 miljoni) eurot.

2016 planeerime Eestis ja Leedus mõõdukat kasumi ja käibe kasvu.

Konsolideerimisgrupi plaanid järgmiseks majandusaastaks

Konsolideerimisgrupp jätkab aastal 2016 investeeringuid osutatava teenuse kvaliteedi hoidmiseks ja tõstmiseks. NTH Holding kavatseb arendada grupi märkimisväärseid sünergia võimalusi. Keskendume konsolideerimisgrupi olemasolevate ärisuundade efektiivsuse tõstmisele ning kliendibaasi laiendamisele. Süstematiseerime kontserni tegevusi ja protsesse. Grupi ettevõtted osalevad aktiivselt erinevatel hangetel ja uute sünergiliste ärisuundade arendamisel ning turule toomisel. Selle suunaga on ka planeeritavad investeeringud.

/Allkirjastatud digitaalselt/

Neeme Tammis

Juhataja

KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE**KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE**

(eurodes)

	2015	2014	Lisad
Müügitulu	19 061 665	15 880 410	2
Tegevuskulude sihtfinantseerimine	3 368 429	2 892 456	3
Müüdud kaupade ja teenuste kulu	-16 874 201	-14 021 907	4
Brutokasum	5 555 893	4 750 959	
Turustuskulud	-263 509	-290 916	5
Üldhalduskulud	-3 862 092	-4 076 618	6
Muud äritulud	168 350	371 098	8
Muud ärikulud	-38 627	-100 732	9
Kasum äritegevusest	1 560 015	653 791	
Finantstulud	8 252	3 408	10
Finantskulud	-211 340	-210 423	11
Kasum enne maksustamist	1 356 927	446 776	
Tulumaks	-47 390	-16 993	
Aruandeperioodi puhaskasum	1 309 537	429 783	
Emaettevõtte omanike osa puhaskasumist	1 136 750	392 340	
Vähemusosanike osa puhaskasumist	172 787	37 443	
Muu koondkasum			
Summad, mida ei saa tulevikus klassifitseerida kasumi- aruandesse:			
Realiseerimata kursivahed	0	91	
Materiaalse põhivara ümberhindlus	0	195 362	17
Aruandeperioodi muu koondkasum kokku	0	195 453	
Aruandeperioodi koondkasum	1 309 537	625 236	
Emaettevõtte omanike osa koondkasumist	1 136 750	587 793	
Vähemusosanike osa koondkasumist	172 787	37 443	

Lehekülgedel 11 -50 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad

KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE

(eurodes)

	<u>31.12.2015</u>	<u>31.12.2014</u>	Lisad
VARAD			
Käibevara			
Raha ja raha ekvivalendid	1 719 879	1 125 486	12
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	2 178 669	1 564 785	13
Ettemaksed	294 178	461 006	14
Varud	2 120 547	1 153 288	15
Käibevara kokku	6 313 273	4 304 565	
Põhivara			
Pikaajalised nõuded	57 488	82 438	
Materiaalne põhivara	9 486 918	7 793 201	17
Immateriaalne põhivara	658 173	692 259	18
Põhivara kokku	10 202 579	8 567 898	
VARAD KOKKU	16 515 852	12 872 463	
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL			
Lühiajalised kohustused			
Intressikandvad võlakohustused	3 013 387	3 021 073	19
Muud võlad	1 919 551	1 431 178	20
Ettemaksed	1 009 160	60 144	
Maksuvõlad	666 205	423 534	21
Lühiajalised kohustused kokku	6 608 303	4 935 929	
Pikaajalised kohustused			
Intressikandvad võlakohustused	4 163 302	3 265 163	19
Muud pikaajalised kohustused	77 390	62 657	
Pikaajalised kohustused kokku	4 240 692	3 327 820	
Kohustused kokku	10 848 995	8 263 749	
Omakapital			23
Vähemusosalus	1 100 885	1 160 356	
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital			
Osakapital	2 600	2 556	
Registreerimata osakapital	402 575	402 575	
Kohustuslik reservkapital	512	512	
Põhivara ümberhindluse reserv	1 367 463	1 384 326	
Muud reservid	0	5 861	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (- kahjum)	1 656 072	1 260 188	
Aruandeaasta kasum	1 136 750	392 340	
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku	4 565 972	3 448 358	
Omakapital kokku	5 666 857	4 608 714	
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	16 515 852	12 872 463	

Lehekülgedel 11 -50 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad

RAHAVOOGUDE ARUANNE

(eurodes)

	2015	2014	Lisad
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (-kahjum)	1 560 015	653 791	
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	1 268 212	1 248 078	17,18
Kasum (kahjum) põhivara müügist	21 828	53 927	8,9
Kahjum põhivara mahakandmisest	420	-48	8,9
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-1 187 011	-793 836	
Tekkepõhise intressinõude muutus	0	452	
Varude muutus	-937 360	-234 483	
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	2 359 656	-52 255	
Tekkepõhise intressikohustuse muutus	-6 696	-11 356	
Ettevõtte tulumaks	-13 343	-28 226	
Rahavood äritegevusest kokku	3 065 721	836 044	
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	-924 082	-736 303	
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük	244 982	346 853	
Tütarettevõtete soetus	-83 429	0	16
Antud laenud	-12 400	-9 993	
Antud laenude tagasimaksed	15 496	21 629	
Saadud intressid	8 026	2 785	
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-751 407	-375 029	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Osakapitali suurendamine	44	0	
Saadud laenud	76 000	950 000	19
Laenude tagasimaksed	-504 643	-518 808	
Arvelduskrediidi muutus	156 413	-16 064	
Laekumised kapitalirendi refinantseerimise tehingutest	568 370	708 090	
Kapitalirendi sissemaksed	-65 250	-94 300	
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-1 735 410	-1 633 968	
Makstud intressid	-181 513	-211 172	
Makstud dividendid	-33 141	-109	
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-1 719 130	-816 331	
Rahavood kokku	595 184	-355 316	
Raha ja raha ekvivalendid:			
perioodi alguses	1 125 486	1 481 006	
suurenemine (- vähenemine)	595 184	-355 316	
valuutakursi muutuste mõju	-791	-204	
perioodi lõpus	1 719 879	1 125 486	

Lehekülgedel 11 -50 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

(eurodes)

	Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital								
	Osa- kapital	Registreeri- mata osakapital	Kohustuslik reservkapital	Põhivara ümberhindluse reserv	Realiseeru- mata kursivahed	Jaotamata kasum	Kokku	Vähemus- osalus	Oma- kapital kokku
31.12.2013	2 556	402 575	512	1 245 057	5 770	1 212 733	2 869 203	1 129 218	3 998 421
Reservi mahakandmine põhivara müügil	0	0	0	-56 093	0	47 455	-8 638	-2 216	-10 854
Väikeosanike dividendid	0	0	0	0	0	0	0	-4 089	-4 089
2014 aasta koondkasum	0	0	0	195 362	91	392 340	587 793	37 443	625 236
31.12.2014	2 556	402 575	512	1 384 326	5 861	1 652 528	3 448 358	1 160 356	4 608 714
Osakapitali suurendamine	44	0	0	0	0	0	44	0	44
Dividendide väljamakse	0	0	0	0	0	-147 295	-147 295	0	-147 295
Muutused osaluse suurendamisest tütarettevõttes	0	0	0	96 634	0	55 011	151 645	-231 954	-80 309
Reservi mahakandmine põhivara müügil	0	0	0	-113 497	0	90 123	-23 374	-460	-23 834
Valuutakursi ümberhindluse reservi mahakandmine	0	0	0	0	-5 861	5 705	-156	156	0
2015 aasta koondkasum	0	0	0	0	0	1 136 750	1 136 750	172 787	1 309 537
31.12.2015	2 600	402 575	512	1 367 463	0	2 792 822	4 565 972	1 100 885	5 666 857

Täpsem informatsioon omakapitali komponentide kohta on avalikustatud lisas 23.

Lehekülgedel 11 -50 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad

LISAD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE

Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande alused

1.1. Aruandev üksus

Eesti Vabariigis registreeritud äriühing NTH Holding OÜ (registrikood 10923131, aadress: Mustamäe tee 54, Tallinn) (edaspidi ka „emaettevõtte“ või „NTH“) on konsolideerimisgrupi emaettevõtte. Konsolideerimisgruppi (edaspidi ka „kontsern“) kuuluvad Hansabuss AS kontsern (osalus 82,5%), Hansarent OÜ (endise nimega Hansatransport Grupp OÜ, osalus 72%), IV Pluss AS (osalus 100%), Baltic Mobility OÜ kontsern (osalus 100%) ja Moonsund Eco OÜ (osalus 45%).

Hansabuss AS-l on tütarettevõtted Hansa Bussiliinid AS (endise nimega Mulgi Reisid AS, osalus 97,3%) ja Hansabuss Latvia SIA (osalus 100%).

Baltic Mobility OÜ-l on tütarettevõtted Mobility Eesti OÜ (osalus 100%), Mobility Latvia SIA (osalus 100%) ja Mobility Lithuania UAB (osalus 100%).

Hansabuss AS tegeleb bussidega reisijateveo teenuse osutamisega põhiliselt tellimus- ja kommertsvedude sektoris, aga ka *hop-on-hop-off* tüüpi linnaekskursiooniliini Tallinn City Tour opereerimisega.

Hansa Bussiliinid AS põhiliseks tegevusvaldkonnaks on avaliku liiniveo teenuse osutamine, aga pakutakse ka kommerts- ja tellimusvedude teenust.

Hansabuss Latvia SIA põhitegevuseks on tellimusvedude osutamine Lätis, *hop-on-hop-off* tüüpi linnaekskursiooniliini Riga City Tour opereerimine Riias ja eriotstarbelised kommertsveod.

IV Pluss AS põhitegevusala on IVECO marki tarbesõidukite ning IVECO BUS busside jae- ja hulgimüük ning hooldus- ja remonditööd.

Hansarent OÜ ja Baltic Mobility OÜ kontserni põhitegevusalaks on sõiduautode ja väikebusside rentimine ning kasutusrent.

Moonsund Eco OÜ põhitegevusalaks on puhkemajanduse- ja majutusteenuse osutamine.

Majandusaasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud 31.12.2015 lõppenud perioodi kohta.

1.2 Raamatupidamise aastaaruande alused

NTH Holding OÜ raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega (*International Financial Reporting Standards* - IFRS) nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (edaspidi EL IFRS). Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on koostatud ja kinnitamiseks esitatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses ja äriseadustikus sätestatud nõuete kohaselt ja kohustuste täitmiseks.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevatel arvestuspõhimõtetel

NTH Holding OÜ 31.12.2015 lõppenud majandusaasta raamatupidamise aastaaruanne on heaks kiidetud juhataja poolt 15.09.2016. Eesti Vabariigi äriseadustiku nõuete kohaselt kinnitatakse juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruanne osanike koosolekul. Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on osanike poolt kinnitatava majandusaasta aruande osaks ning kasumi

jaotamise otsustamise üheks aluseks. Osanikel on õigus juhatuse koostatud majandusaasta aruannet mitte kinnitada ning nõuda uue aruande koostamist.

1.3 Juhtkonna hinnangud ja otsused

Euroopa Liidu poolt vastu võetud IFRS-ga kooskõlas oleva raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnapoolset eelduste kujundamist, hinnangute andmist ja otsuste tegemist, mis mõjutavad rakendatavaid arvestuspõhimõtteid, kajastatud varasid ja kohustusi ning tulusid ja kulusid. Juhtkonna hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, kuid tegelikud tulemused võivad olla hinnangutest erinevad.

Hinnangud ja nende aluseks olevad eeldused vaadatakse perioodiliselt üle. Raamatupidamislike hinnangute ülevaatamisest tulenev mõju kajastatakse hinnangute muutmise perioodil ja kõikidel tulevastel perioodidel, mida muutused mõjutavad.

Valdkondadeks, milles juhtkonna otsustel ja hinnangutel on oluline mõju raamatupidamisaruandele ja majandustulemustele on materiaalse põhivara kasuliku eluea ja õiglase väärtuste määramine (lisa 17), ostjatelt laekumata arvete (lisa 13), varude (lisa 15) ja muude nõuete (lisa 13) hindamine ning eraldiste moodustamine.

1.4 Arvestus- ja esitusvaluuta

Raamatupidamise aastaaruanne esitatakse eurodes, mis on kontserni esitus- ja arvestusvaluutaks. Kõik arvnäitajad on ümardatud lähima täiseuroni.

1.5 Olulised arvestuse ja aruandluse põhimõtted

1.5.1 Uute ja muudetud kuid jõustumata IFRS standardite ja tõlgenduste rakendamine

Uued, kuid veel jõustumata standardid ja tõlgendused on muutnud peamiselt avalikustamise nõudeid, kulumi arvestust, tulu, finantsinstrumentide, investeringute, rendilepingute, kindlaksmääratud hüvitistega plaanide ja äriühenduste kajastamist.

Uued standardid ei mõjuta ettevõtte hinnangul esmakordsel rakendamisel oluliselt ettevõtte finantsaruandeid. Ettevõtte hinnangul ei mõjuta uute tõlgenduste, mis on praeguseks teada, kuid rakenduvad hiljem kui 31.12.2015 esmakordsel rakendamisel ettevõtte finantsaruandeid, kuna selle tulemusena ei muutu ettevõtte arvestuspõhimõtted.

Järgmisi uusi standardeid või tõlgendusi ei ole käesoleva aruande koostamisel rakendatud:

Standardi IFRS 11 muudatused „Ühises äriüksuses osaluse omandamise arvestus”

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2016 või hiljem; rakendatakse edasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.)

Muudatuste kohaselt tuleb osaluste omandamiste suhtes ühises äriüksuses, mille tegevus moodustab äri, rakendada äriühenduse arvestust.

Kuni ühisoperaator säilitab ühise kontrolli, tuleb äriühenduse arvestust rakendada ka täiendavate osaluste omandamise suhtes ühises äriüksuses. Omandatud täiendavaid osalusi mõõdetakse õiglases väärtuses. Varem omandatud osalusi ühises äriüksuses ümber ei hinnata.

Ettevõtte hinnangul ei mõjuta muudatused esmakordsel rakendamisel oluliselt ettevõtte finantsaruandeid, kuna ettevõtte rakendab ühiste äriüksuste omandamiste arvestamisel meetodeid, mis vastavad muudatustes sätestatud arvestusmeetoditele.

Standardi IAS 1 muudatused

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2016 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.)

Standardi IAS 1 muudatustes on kirjas viis täpsustavat edasiarendust standardis esitatud avalikustamisnõuetele.

Muudetud on olulisuse põhimõtet käsitlevaid juhiseid standardis IAS 1. Selgitatakse, et

- ebaoluline informatsioon võib kahandada olulise informatsiooni mõju.*
- olulisuse põhimõte kehtib kogu finantsaruande kohta.*
- olulisuse põhimõte kehtib kõigi avalikustamisnõuete kohta IFRS standardites.*

Muudetud on lisade (sh arvestuspõhimõtteid kirjeldavad lisad) järjestust käsitlevaid juhiseid. Selgitatakse, et ettevõtted võivad ise otsustada, kus täpselt nad oma finantsaruannetes arvestuspõhimõtteid avalikustavad.

Ettevõtte hinnangul ei mõjuta muudatused esmakordsel rakendamisel oluliselt ettevõtte finantsaruannete esitusviisi.

Standardite IAS 16 ja IAS 38 muudatused „Kulumi- ja amortisatsiooniarvestuse lubatavate meetodite selgitus”

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2016 või hiljem; rakendatakse edasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.)

Keelatud on tulupõhine kulumiarvestus materiaalse põhivara puhul. Muudatustega kehtestatakse vaidlustatav eeldus, et immateriaalse vara puhul ei ole õige kasutada tulupõhiseid amortisatsioonimeetodeid. Nimetatud eeldus võib kehtivuse kaotada ainult siis, kui tulu ja immateriaalsest varast saadava majandusliku kasu tarbimise vahel on tugev korrelatsioon või kui immateriaalset vara kajastatakse tulu näitajana.

Ettevõtte hinnangul ei mõjuta muudatused esmakordsel rakendamisel oluliselt ettevõtte finantsaruandeid, kuna ettevõtte ei rakenda tulupõhiseid kulumiarvestuse ja amortisatsioonimeetodeid.

Standardi IAS 19 muudatused „Kindlaksmääratud hüvitistega plaanid: töötajate sissemaksed”

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. veebruaril 2015 või hiljem. Muudatused rakenduvad tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.)

Muudatused puudutavad ainult selliseid kindlaksmääratud hüvitistega plaane, mis hõlmavad teatud tingimustele vastavaid töötajate või kolmandate isikute sissemakseid.

Ettevõtte hinnangul ei mõjuta muudatused ettevõtte finantsaruandeid, kuna ettevõttel ei ole kindlaksmääratud hüvitistega plaane, mis hõlmavad töötajate või kolmandate isikute sissemakseid.

Standardi IAS 27 muudatused „Kapitaliosaluse meetodi kasutamine konsolideerimata finantsaruannetes”

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2016 või hiljem. Rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.)

Standardi IAS 27 muudatuste kohaselt on ettevõttel lubatud investeringuid tütarettevõttesse, ühisettevõttesse ja sidusettevõttesse kajastada oma konsolideerimata finantsaruannetes kapitaliosaluse meetodil.

Ettevõtte hinnangul ei mõjuta muudatused esmakordsel rakendamisel oluliselt ettevõtte finantsaruandeid, kuna ettevõtte kavatses jätkata tütarettevõttesse, ühisettevõttesse ja sidusettevõttesse tehtavate investeeringute kajastamist soetusmaksumuses.

Standard IFRS 9 „Finantsinstrumendid” (2014)

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2018 või hiljem. Rakendatakse tagasiulatuvalt, kuid mõne erandiga. Eelnevaid perioode korrigeerida ei ole vaja. Lubatud on varasem rakendamine. Ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt.)

Standardiga IFRS 9 asendatakse standard IAS 39 „Finantsinstrumendid: Kajastamine ja mõõtmine”, v.a see, et standardi IAS 39 erand, mis puudutab finantsvarade või -kohustuste portfelli intressimäärariskile avatud positsiooni õiglase väärtuse riskimaandamist, jääb kehtima ning ettevõtteid võivad valida, millist arvestusmeetodit kasutada – kas rakendada standardi IFRS 9 riskimaandamisarvestuse nõudeid või jätkata praegu kehtivate standardi IAS 39 nõuete rakendamist kõigi instrumentide riskimaandamise arvestusel.

Kuigi finantsvarade mõõtmisel kasutatavad mõõtmisalusel – korrigeeritud soetusmaksumus, õiglase väärtus muutustega läbi muu koondkasumiaruande ja õiglase väärtus muutustega läbi kasumiaruande – sarnanevad standardi IAS 39 mõõtmisalusel, on oluliselt erinevad kriteeriumid, mille alusel finantsvarasid õigesse mõõtmiskategooriasse liigitatakse.

Finantsvara mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kui täidetud on järgmised kaks tingimust:

- vara hoitakse ärimudelil, mille eesmärk on hoida varasid, et saada neist tulenevaid lepingulisi rahavoogusid; ja*
- kindlaksmääratud kuupäeval tulenevad lepingulistest tingimustest rahavood, mis sisaldavad ainult põhiosamakseid ja intressimakseid tasumata põhiosalt.*

Lisaks sellele võib ettevõtte mitte kauplemiseesmärgil hoitavate omakapitaliinstrumentide puhul teha tagasivõtmatu valiku kajastada hilisemad õiglase väärtuse muutused (sh välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid) muus koondkasumiaruandes. Neid muutusi ei liigitata mingil juhul ümber kasumisse või kahjumisse.

Õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande mõõdetavate võlainstrumentide puhul kajastatakse intressitulu, oodatav krediidikahjum ning välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kasumiaruandes sama moodi kui korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate varade puhul. Muud kasumid ja kahjumid kajastatakse muus koondkasumis või -kahjumis ning liigitatakse ümber kasumisse või kahjumisse kajastamise lõpetamisel.

Standardi IFRS 9 kohaselt ei pea enam enne väärtuse languse reservi kajastamist olema toimunud mõni kahjujuhtum.

Standardis IFRS 9 on sätestatud uus üldine riskimaandamisarvestuse mudel, mis seob riskimaandamise arvestuse tihedamalt riskijuhtimisega. Riskimaandamise suhete liigid – õiglase väärtus, rahavoog ja netoinvesteering välismaises äriüksuses – jäävad samaks, aga nõutakse täiendavaid otsuseid.

Standardis on sätestatud uued nõuded riskimaandamise arvestuse alustamiseks, jätkamiseks ja lõpetamiseks ning riskimaandamise objektiks olevate instrumentidena on lubatud määratleda täiendavaid riskile avatud positsioone.

Ettevõtte hinnangul ei mõjuta standard IFRS 9 (2014) oluliselt ettevõtte finantsaruandeid. Tulenevalt ettevõtte äritegevuse olemusest ja talle kuuluvate finantsinstrumentide liikidest ettevõtte finantsinstrumentide liigitamine ja mõõtmine standardi IFRS 9 rakendamisel ei muutu.

Standard IFRS 15 „Tulu kliendilepingutest”

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2018 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine. Ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt.)

Uues standardis antakse raamistik, mis asendab senised IFRS standardites antud juhised tulu kajastamiseks. Ettevõtteid võtavad kasutusele viieastmelise mudeli, et kindlaks määrata, millal ja millises summas tulu kajastada. Uue mudeli kohaselt tuleb tulu kajastada siis (või sel ajal), kui ettevõtte annab kliendile üle kontrolli kaupade või teenuste üle, summas, mida ettevõtte loodab saada nende kaupade või teenuste eest. Sõltuvalt sellest, kas on täidetud teatud kriteeriumid, kajastatakse tulu:

- aja jooksul, viisil, mis kajastab ettevõtte tulemusi, või
- ajahetkel, kui kontroll kaupade või teenuste üle antakse üle kliendile.

Standardis IFRS 15 kehtestatakse ka põhimõtted, mida ettevõtted peavad järgima kvalitatiivse ja kvantitatiivse informatsiooni avalikustamisel, mis annab finantsaruannete kasutajatele kasulikku teavet klientidega sõlmitud lepingutest tuleneva tulu ja rahavoogude olemuse, suuruse, ajastuse ja ebakindluse kohta.

Ettevõtte hinnangul ei mõjuta uus standard esmakordsel rakendamisel oluliselt ettevõtte finantsaruandeid. Tulenevalt ettevõtte äritegevuse olemusest ja tema poolt teenitava tulu liikidest ettevõtte tulude ajastamine ja mõõtmine standardi IFRS 15 rakendusel ei muutu.

Standard IFRS 16 „Rendilepingud“

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2019 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine. Ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Uus standard elimineerib rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks, nagu seda tegi standard IAS 17, ning kehtestab selle asemel ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks. Rendilevõtjad peavad:

a) arvele võtma kõigi üle 12-kuuliste rendilepingute varad ja kohustused, v.a juhul, kui renditav vara on väikese väärtusega; ning

b) kajastama kasumiaruandes eraldi kulumit renditavadelt varadelt ja intressikulu rendikohustustelt.

Standardi IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks standardi IAS 17 põhimõtetega, st rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks ning kajastab neid rendiliike erinevalt.

Ettevõtte hinnangul võib uus standard esmakordsel rakendamisel mõjutada ettevõtte finantsaruandeid, kuna ettevõtte on rendilevõtjana sõlminud rendilepinguid, mis praegu kehtiva standardi IAS 17 kohaselt klassifitseeruvad kasutusrendilepinguteks. Ettevõtte ei ole täpsemalt analüüsinud uue standardi mõju.

IFRS-ide iga-aastased edasiarendused

Edasiarendustega kehtestatakse kümme muudatust kümnes standardis ja neist tulenevad muudatused teistes standardites ja tõlgendustes. Muudatused rakenduvad aruandeperioodidele, mis algavad kas 1. veebruaril 2015 või 1. jaanuaril 2016 või hiljem. Lubatud on ka varasem rakendamine.

Ettevõtte hinnangul ei mõjuta ükski neist muudatustest oluliselt ettevõtte finantsaruandeid.

Uute standardite, olemasolevate standardite muudatuste ja standardite uute tõlgenduste mõju finantsaruannetele

Alljärgnevad 1. jaanuaril 2015 kehtima hakanud standardite muudatused ja uued tõlgendused ei mõjutanud ettevõtte finantsaruandeid:

- IFRIC 21 „Lõivud“
- IFRS-de iga-aastased edasiarendused.

1.5.2 Muudatused arvestuspõhimõtetes

Majandusaasta raamatupidamise aruanne on koostatud järjepidevuse ja võrreldavuse põhimõtete alusel, mis tähendab, et ettevõtte järgib samu raamatupidamispõhimõtteid ja esitusviisi.

Raamatupidamispõhimõtteid ja esitusviisi muudetakse üksnes juhul, kui seda nõutakse uute või muudetud Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standardite (International Financial Reporting Standards -

IFRS) nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (edaspidi EL IFRS) ja nende tõlgenduste kohaselt või kui uus raamatupidamispoliitika ja/või esitusviis annab objektiivsema ülevaate ettevõtte finantsseisust, finantstulemustest ja rahavoogudest.

1.5.3 Õiglase väärtuse kindlaksmääramine

Mitmed kontserni arvestus- ja avalikustamispõhimõtted nõuavad nii finants- kui ka mittefinantsvarade ja –kohustuste õiglase väärtuse kindlaksmääramist. Õiglane väärtus määratakse kindlaks mõõtmise ja/või avalikustamise eesmärgil. Täiendavat teavet õiglase väärtuse määramisel aluseks võetud eelduste kohta leiab vastavat vara või kohustust käsitlevast lisast. Vara või kohustuse õiglase väärtuse mõõtmisel kasutab kontsern jälgitavaid turuandmeid nii palju kui võimalik.

Õiglased väärtused on liigitatud õiglase väärtuse hierarhia erinevatesse tasemetesse lähtudes hindamistehnikate kasutatud sisenditest:

- 1. tase: identsete varade või kohustuste noteeritud (korrigeerimata) hinnad aktiivsetel turgudel.
- 2. tase: muud sisendid kui 1. tasemes sisalduvad noteeritud hinnad, mis on vara või kohustuse kohta jälgitavad kas otse (st hindadena) või kaudselt (st on tuletatud hindadest).
- 3. tase: vara või kohustuse kohta kasutatud sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (mittejälgitavad sisendid).

1.5.4 Konsolideerimine

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab NTH Holding OÜ ning selle tütarettevõtete Hansabuss AS, Hansarent OÜ, Baltic Mobility OÜ, IV Pluss AS ja Moonsund Eco OÜ finantsnäitajaid konsolideerituna rida-realt. Tütarettevõtted konsolideeritakse alates kuupäevast, mil vastavalt valitsev mõju on kontsernile üle läinud ning nende konsolideerimine lõpetatakse alates kuupäevast, mil kontsernil valitsevat mõju või ühist kontrolli enam ei ole.

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui emaettevõtte omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevus- ja finantspoliitikat.

Tütarettevõtted kasutavad oma aruannete koostamisel samu arvestuspõhimõtteid, mis emaettevõttegi. Kõik kontsernisisesed tehingud, nõuded ja kohustused ning realiseerimata kasumid ja kahjumid kontserni ettevõtete vahel toimunud tehingutelt on raamatupidamise aastaaruandes täies ulatuses elimineeritud. Realiseerimata kahjumeid ei elimineerita, kui sisuliselt on tegemist vara väärtuse langusega.

Vähemusosalus, milleks on see osa tütarettevõtte kasumist või kahjumist ning netovarast, mis ei kuulu kontsernile, kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes ja bilansis (omakapitali koosseisus) eraldi real.

Uued tütarettevõtted kajastatakse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes ostumeetodil.

Ostumeetodil kajastatavate äriühenduste soetusmaksumus jagatakse varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglastele väärtustele omandamise kuupäeva seisuga. See osa soetusmaksumusest, mis ületab soetatud varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglast väärtust, kajastatakse firmaväärtusena (vaata arvestuspõhimõtet 1.5.14). Juhul, kui õiglane väärtus ületab soetusmaksumust, siis see vahe kajastatakse koheselt täies ulatuses perioodituluna (kasumiaruandes real mitmesugused tegevustulud).

1.5.5 Investeeringud tütarettevõtetesse emaettevõtte konsolideerimata bilansis

Emaettevõtte konsolideerimata bilansis (esitatud lisas 28) on investeeringud tütarettevõtetesse kajastatud soetusmaksumuse meetodil. See tähendab, et investeering kajastatakse algselt tema soetusmaksumuses, milleks on omandamisel makstava tasu õiglane väärtus ning hiljem korrigeeritakse seda vajadusel investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega. Investeeringu bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viib kontsern läbi vara kaetava väärtuse hindamise. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus, siis hinnatakse investeering alla kuni kaetava väärtuseni (kõrgem kahest: kasutusväärtus ja õiglane väärtus miinus müügikulutused). Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi finantskuluna.

Tütarettevõtete poolt makstud dividendid kajastatakse sel hetkel, kui emaettevõttel tekib õigus neile dividendidele, finantstuluna, v.a. see osa dividendidest, mis makstakse välja selle vaba omakapitali arvelt, mille tütarettevõtte oli teeninud välja enne selle ettevõtte soetamist kontserni poolt. Selline osa dividendidest kajastatakse investeeringu vähendusena.

1.5.6 Tulu kajastamine

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses. Kui tasumine toimub tavatingimustest pikema perioodi jooksul, kajastatakse tulu saadava tasu nüüdisväärtuses.

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Kaupade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt lähtudes sisemisest intressimäärast. Dividenditulu kajastatakse vastavalt nõudeõiguse tekkimisele.

1.5.7 Välisvaluutas fikseeritud tehingud

Emaettevõtte arvestusvaluutaks on euro, mis on ka kontserni konsolideeritud ja emaettevõtte konsolideerimata aruannete esitusvaluutaks; kõiki teisi valuutasid loetakse välisvaluutadeks.

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtiva Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel.

Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes, kusjuures ärituludes ja -kuludes kajastatakse valuutakursi kasumid ja kahjumid, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega; muud välisvaluuta tehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud finantstuludes ja -kuludes.

Kui tütarettevõtete arvestusvaluuta ei lange kokku emaettevõtte arvestusvaluutaga, siis kasutatakse tütarettevõtete välisvaluutas koostatud aruannete ümberarvestusel järgmisi valuutakursse:

- kõik tütarettevõtete vara ja kohustuste kirjed (k.a. selliste tütarettevõtete soetamisel tekkinud firmaväärtus ja õiglase väärtuse korrigeerimised) hinnatakse ümber bilansipäeva kursi alusel;
- tütarettevõtete tulud, kulud ja muud omakapitali muutused hinnatakse ümber perioodi kaalutud keskmise kursiga.

Erinevate valuutakursside kasutamisest tekkivat ümberhindluse vahet kajastatakse läbi koondkasumiaruande.

1.5.8 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendina kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes lühiajalisi (kuni 3-kuulise tähtajaga soetatud) kõrge likviidsusega investeeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk, sh. kassas ja panga arvelduskontodel olev raha, tähtajalised deposiidid ning intressiturufondi osakud.

1.5.9 Rahavoogude aruanne

Rahavood äritegevusest on kajastatud kaudsel meetodil - rahavoogude leidmisel on korrigeeritud ärikasumit, elimineerides mitterahaliste tehingute mõju ja äritegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste kohustuse saldode muutused.

Investeeringu- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

1.5.10 Finantsvarad

Kõik finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab ka kõiki finantsvara soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi, sealhulgas tasud vahendajatele ja nõustajatele, tehinguga kaasnevad mittetagastatavad maksud ja muud sarnased kulutused, v.a. selliste finantsvarade, mida kajastatakse õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande, soetamisega seotud kulutused.

Kõik tavapärasel turutingimustel toimuvad finantsvarade ostud ja müügid kajastatakse nende tehingute tehingupäeval, s.t. päeval, mil kontsern võtab endale kohustuse (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks. Tavapärasel turutingimusel toimuvaks nimetatakse selliseid oste ja müüke, mille puhul ostetava või müüdava finantsvara üleandmine müüjalt ostjale toimub antud turul väljakujunenud või vastavate tururegulatsioonidega nõutud perioodi jooksul.

Pärast algset arvele võtmist kajastatakse kõiki finantsvarasid õiglasel väärtusel, v.a.:

- nõuded teiste osapoolte vastu, mida kontsern ei ole soetanud edasimüügi eesmärgil ja lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud – kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses;
- investeeringud aktsiatesse ja teistesse omakapitaliinstrumentidesse, mille õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata (k.a. selliste varadega seotud tuletisinstrumendid) – kajastatakse soetusmaksumuses.

1.5.11 Nõuded ja lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud

Nõuded teiste osapoolte vastu, mida kontsern ei ole soetanud edasimüügiks, ja lunastustähtajani hoitavad finantsvarad kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära. Korrigeeritud soetusmaksumus arvutatakse kogu finantsvara kehtivusperioodi kohta.

Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kajastatavaid finantsvarasid hinnatakse alla juhul, kui on tõenäoline, et nende kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus. Korrigeeritud soetusmaksumusel kajastatavate finantsvarade kaetav väärtus on finantsvarast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdsväärtus diskonteerituna esmasel kajastamisel fikseeritud efektiivse intressimääraga. Äritegevusega seotud finantsvarade allahindlus kajastatakse kasumiaruandes ärikuluna real

„mitmesugused tegevuskulud” ning investeerimistegevusega seotud finantsvarade allahindlus kajastatakse kasumiaruandes finantskuluna.

Individuaalselt oluliste finantsvarade väärtuse langust hinnatakse iga objekti jaoks eraldi. Nõudeid hinnatakse alla, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes real „Mitmesugused tegevuskulud“. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja.

Varem alla hinnatud nõude laekumisel või muude sündmuste korral, mis näitavad, et allahindlus ei ole enam põhjendatud, kajastatakse allahindluse tühistamine kasumiaruandes selle kulu vähendusena, kus allahindlus algselt kajastati.

Intressitulu nõuetelt kajastatakse kasumiaruandes real ”finantstulud”.

Soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad

Soetusmaksumuses kajastatavaid finantsvarasid tuleb hinnata alla nende kaetavale väärtusele juhul, kui viimane on finantsvara bilansilisest maksumusest madalam. Soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade kaetav väärtus on finantsvarast eeldatavasti tulevikus saadavad rahavood diskonteerituna turu keskmise tulususemääraga sarnaste finantsvarade suhtes. Finantsvara allahindlus kajastatakse kasumiaruandes finantskuluna. Soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade allahindlust hiljem ei tühistata.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse siis, kui kontsern kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolale üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

1.5.12 Varud

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb varude ostuhinnast, ostuga kaasnevast tollimaksust, muudest mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega otseselt seotud veokuludest, millest on maha arvatud hinnaalandid.

Varude soetusmaksumuse kindlaks määramisel kasutatakse FIFO meetodit. Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Varude allahindlusi nende neto realiseerimismaksumusele kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruandes real ”müüdud toodangu kulu”.

1.5.13 Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid maksumusega alates 640 eurost ja kasuliku elueaga üle ühe aasta. Varad, mille kasulik eluiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 640 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudena) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse 100%-liselt kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Omatarbeks ehitatud materiaalse põhivara finantseerimiseks võetud laenu kasutuse kulutused (s.h. lepingu sõlmimise tasu amortisatsioon, intressid), mis on arvestatud alates

ehitustegevuse algusest kuni valmis vara vastuvõtmiseni, kajastatakse materiaalse põhivara soetusmaksumuse osana.

Materiaalse põhivara edasine kajastamine:

- maa ja ehitised, transpordivahendid ning masinad ja seadmed õiglasest väärtuses;
- muu põhivara soetusmaksumuse meetodil, millest on maha arvatud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

1.5.13.1 Maa ja ehitised

Maa ja ehitised kajastatakse pärast esmast arvelevõtmist ümberhinnatud väärtuses, mis on vara õiglase väärtus ümberhindamise kuupäeval miinus akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad kahjumid. Maa ja ehitiste hindamised viiakse läbi regulaarselt sõltumatute kinnisvaraekspertide poolt vähemalt kord viie aasta jooksul. Varasem akumulieeritud kulum elimineeritakse ümberhindluse kuupäeval ning varaobjekti senine soetusmaksumus asendatakse tema õiglase väärtusega ümberhindluse kuupäeval. Maad ei amortiseerita.

Kui vara bilansilist jääkmaksumust ümberhindluse tulemusel suurendatakse, kajastatakse seda suurendamist krediidikandega otse omakapitalis ümberhindluse reservi real. Suurendamist kajastatakse kasumiaruandes ulatuses, mil see katab sama vara ümberhindlusest eelnevalt kasumiaruandes kajastatud väärtuse vähenemisest tulenenud kahjumeid.

Kui vara bilansilist jääkmaksumust ümberhindluse tulemusel vähendatakse, kajastatakse seda vähendamist kasumiaruandes. Ümberhindlusest tulenev vähendamine debiteeritakse aga otse omakapitali ümberhindluse reservi real ulatuses, mis ei ületa sama vara varasemast ümberhindlusest tulenevat reservi kreditsaldot.

1.5.13.2 Transpordivahendid

Edasisel kajastamisel kasutab kontsern transpordivahendite osas ümberhindluse meetodit. Õiglaseks väärtuseks loetakse üldjuhul turuhinda aktiivsel turul, kusjuures võimalikke müügiga seotud kulutusi arvesse ei võeta.

Ümberhindluse meetodi rakendamisel kajastatakse materiaalne põhivara peale esmast arvele võtmist ümberhinnatud väärtuses, mis on võrdne selle õiglase väärtusega ümberhindluse kuupäeval, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja hilisemast (vara) väärtuse langusest tingitud kahjum.

Ümberhindamisi tehakse piisava sagedusega, nii et raamatupidamisväärtus ei erineks oluliselt väärtusest, mis oleks varal aruandeperioodi lõpul õiglase väärtuse alusel. Selleks viiakse ümberhindluse protseduur läbi igal bilansipäeval, so 31.12 seisuga. Hindamine tehakse igale sõidukile individuaalselt, mitte kogumile tervikuna. Et iga konkreetse põhivara objektiga seotud ajaloolised allahindlused ja omakapitali reservid oleksid jälgitavad, peetakse kogu arvestust transpordivahendite osas individuaalselt iga sõiduki kohta eraldi.

Kontsern kasutab ümberhindluse läbiviimisel akumulieeritud kulumi elimineerimise põhimõtet.

Kui põhivara õiglase väärtus on võrreldes vara bilansilise jääkmaksumusega kasvanud, hinnatakse põhivara üles tema õiglasele väärtusele.

Üleshindlus kajastatakse ümberhindlusreservi abil muu koondkasumi hulgas (omakapitalis ümberhindluse reservis). Allahindlused kajastatakse jooksva aasta kasumiaruandes. Edaspidiste allahindluste korral korrigeeritakse varasemate üleshindluste ulatuses ümberhindluse reservi ja seda ületavad allahindluse summad kajastatakse jooksva aasta kasumiaruandes.

1.5.13.3 Masinad ja seadmed

Masinad ja seadmed kajastatakse pärast esmast arvelevõtmist ümberhinnatud väärtuses, mis on vara õiglase väärtus ümberhindamise kuupäeval miinus akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad kahjumid. Masinate ja seadmete põhivaragrupi ümberhindluse viib läbi ettevõtte juhtkond piisava regulaarsusega, vähemalt kord viie aasta jooksul. Masinate ja seadmete ümberhindluse aluseks on juhtkonna hinnang, mis baseerub vastavale turuanalüüsile. Varasem akumulieeritud kulum elimineeritakse ümberhindluse kuupäeval ning varaobjekti senine soetusmaksumus asendatakse tema õiglase väärtusega ümberhindluse kuupäeval.

Kui vara bilansilist jääkmaksumust ümberhindluse tulemusel suurendatakse, kajastatakse seda suurendamist krediidikandega otse omakapitalis ümberhindluse reservi real. Suurendamist kajastatakse kasumiaruandes ulatuses, mil see katab sama vara ümberhindlusest eelnevalt kasumiaruandes kajastatud väärtuse vähenemisest tulenenud kahjumeid.

Kui vara bilansilist jääkmaksumust ümberhindluse tulemusel vähendatakse, kajastatakse seda vähendamist kasumiaruandes. Ümberhindlusest tulenev vähendamine debiteeritakse aga otse omakapitali ümberhindluse reservi real ulatuses, mis ei ületa sama vara varasemast ümberhindlusest tulenevat reservi kreditsaldot.

1.5.13.4 Muu põhivara

Muu materiaalet põhivara kajastatakse edaspidi bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt kasulikule elueale.

1.5.13.5 Ümberhindluse reserv

Põhivara gruppide maa ja ehitised, transpordivahendid ning masinad ja seadmed ümberhindluse tulemusena moodustatakse põhivara ümberhindluse reserv. Põhivara arveloleku ajal ümberhindluse reservi ei amortiseerita, vaid kantakse selle jääk täies ulatuses alles põhivara müügil või mahakandmisel eelmiste perioodide jaotamata kasumisse.

1.5.13.6 Amortisatsiooniarvestus

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Olulise lõppväärtusega varaobjektidele määratakse konkreetne lõppväärtus. Vara kasuliku eluea jooksul amortiseeritakse kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vaheline osa.

Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast. Amortisatsioonimäärad aastas on põhivara gruppidele järgmised:

Maa	ei amortiseerita
Hooned ja ehitised	2-20%
Masinad ja seadmed	8-20 %
Muu inventar, tööriistad ja sisseseade	10-40 %

Vara amortiseerimine lõpetatakse kui vara lõppväärtus, milleks on summa, mida kontsern saaks vara võõrandamisel täna, juhul kui vara oleks sama vana ja samas seisukorras, nagu ta on eeldatavasti tema kasuliku eluea lõppedes, ületab tema bilansilist jääkmaksumust.

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muutused raamatupidamislike hinnangute muutustena, s.t edasiulatuvalt.

1.5.13.7 Põhivarade hilisemate kulutuste kajastamine

Arvelevõetud materiaalse põhivaraga seotud hilisemad väljaminekud (näiteks mõne varaobjekti teatud osade asendamine) lisatakse varade bilansilisele väärtusele siis, kui on täidetud järgmised kriteeriumid:

- on tõenäoline, et ettevõtte saab sellest tulevikus majanduslikku kasu ning
- nende soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Remondi väljaminekud ja muud tehnilise hooldusega seotud väljaminekud, mis taastavad või säilitavad objekti algset seisukorda või kasulikku tööiga, kantakse perioodikuludesse. Mõne materiaalse põhivara objekti osad tuleb korrapäraste ajavahemike järel asendada. Materiaalse põhivara objekte võib soetada ka harva toimuva asendamise eesmärgil. Vastavalt arvele võtmise põhimõttele kajastatakse materiaalse põhivara raamatupidamisväärtuse maksumuses selle põhivaraobjekti osa asendamisega seotud tekkepõhised kulutused juhul, kui see on kooskõlas arvele võtmise kriteeriumiga. Asendatud osade kajastamine finantsseisundi aruandes lõpetatakse vastavalt kajastamise lõpetamise sätetega.

Juhul, kui materiaalse põhivara objektil vahetatakse mõni komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele juhul, kui see vastab põhivara mõistele ja vara finantsseisundi aruandes kajastamise kriteeriumile. Asendatav komponent kantakse finantsseisundi aruandest maha isegi juhul, kui see ei olnud eelnevalt eraldi komponendina arvel. Juhul, kui asendatava komponendi algne maksumus ei ole teada, võib seda hinnata lähtudes soetusmaksumusest, arvestades maha hinnangulise kulumi.

1.5.13.8 Varade kaetav väärtus

Materiaalse põhivara bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viib kontsern läbi vara kaetava väärtuse hindamise. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus, siis hinnatakse see vara või raha genereeriva üksuse moodustavad varad alla kuni kaetava väärtuseni, milleks on kas sellest varast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus (ehk kasutusväärtus) või selle vara õiglane väärtus, mida on vähendatud müügikulutustega, olenevalt kumb on kõrgem. Vara õiglase väärtuse määramisel kasutatakse vajadusel ettevõtteväliste ekspertide abi. Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruande real „põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus”.

Kui hiljem vara kaetav väärtus on tõusnud üle vara bilansilise väärtuse, siis allahindlus tühistatakse ja suurendatakse vara bilansilist väärtust, kuid mitte suurema summani, kui bilansilise väärtuseni, mis varal oleks, kui allahindlust ei oleks tehtud. Vara allahindluse tühistamine kajastatakse kasumiaruandes samal real, kus kajastati ka varasem allahindlus.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel või siis, kui kontsern ei eelda selle vara kasutamisest või müügist enam majandusliku kasu saamist. Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse selle perioodi, millal kajastamine lõpetati, kasumiaruandes real ”muud äritulud” või ”muud ärikulud”.

1.5.14 Firmaväärtus

Firmaväärtus kajastatakse algselt tema soetusmaksumuses, milleks on positiivne vahe omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud vara, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglase väärtuse vahel omandamise kuupäeval. Edasisel kajastamisel mõõdetakse firmaväärtust tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Firmaväärtuse osas viiakse vähemalt kord aastas või sagedamini, kui sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et firmaväärtuse bilansiline väärtus võib olla vähenenud, läbi vara väärtuse languse test.

Väärtuse languse testimise eesmärgil on äriühendusest tekkinud firmaväärtused jagatud kontserni nendele raha genereerivatele üksustele, mis peaksid saama konkreetsest äriühendusest majanduslikku kasu, või selliste üksuste gruppidele. Firmaväärtuse jagamisel raha genereerivatele üksustele lähtutakse kontserni sisemisest aruandlusest – firmaväärtus jagatakse madalaimale tasemele, kus seda jälgitakse kontserni juhtkonna poolt sisemises aruandluses.

Väärtuse langus määratakse kindlaks firmaväärtusega seotud raha genereeriva üksuse kaetava väärtuse hindamise teel. Kui raha genereeriva üksuse kaetav väärtus on väiksem kui tema bilansiline väärtus, siis kajastatakse väärtuse langusest tulenev kahjum. Allahindlusest tulenev kahjum kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruandes real "põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus". Kui hiljem firmaväärtuse kaetav väärtus tõuseb üle selle bilansilise väärtuse, siis allahindlusi ei tühistata.

1.5.15 Muu immateriaalne põhivara

Äriühendustest eraldi omandatud immateriaalsed varad võetakse arvele ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on kontserni poolt kontrollitav;
- on tõenäoline, et kontsern saab objekti kasutamisest tulevikus tulu;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalsed varad, mis on omandatud läbi äriühenduse, võetakse arvele firmaväärtusest eraldi, kui need varaobjektid on eraldatavad või on tekkinud lepingulistest või muudest juriidilistest õigustest ja nende õiglast väärtust saab omandamise kuupäeval usaldusväärselt hinnata.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse immateriaalset põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalsete varade puhul hinnatakse, kas tegemist on piiratud või määramata kasuliku elueaga varaga. Piiratud kasuliku elueaga immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset amortisatsiooni meetodit. Amortisatsioonimäärad aastas on järgmised:

Ostetud litsentsid, kaubamärgid jm vara	10-33%
---	--------

Piiratud kasuliku elueaga immateriaalse vara amortisatsiooni kulu kajastatakse kasumiaruandes real "põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus". Piiratud elueaga immateriaalsete varade amortisatsiooniperioodi ja -meetodit vaadatakse üle iga majandusaasta lõpul. Muutused eeldatavas kasulikus elueas või vara tulevase majandusliku kasu ajalisel struktuuris kajastatakse vastavalt kui muutusi amortisatsiooni-perioodis ja -meetodis ehk kui muutust raamatupidamislikes hinnangutes.

Kui on asjaolusid, mis viitavad, et piiratud elueaga immateriaalse vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse, siis viiakse läbi vara väärtuse languse test ja vajadusel hinnatakse vara alla tema kaetavale väärtusele.

Määramata kasuliku elueaga immateriaalsete varade osas viiakse igal aastal kas iga varaobjekti või siis raha genereeriva üksuse osas läbi väärtuse languse test. Selliseid immateriaalseid varasid ei amortiseerita. Määramata kasuliku elueaga immateriaalsete varade kasulik eluiga vaadatakse üle igal aastal veendumaks, et tegemist on endiselt määramata kasuliku elueaga. Kui eluea määramatus on muutunud, siis kajastatakse muutust kasulikus elueas edasiulatuvalt.

1.5.16 Finantskohustused

Finantskohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantskohustuse eest saadud tasu õiglane väärtus. Edaspidi kajastatakse finantskohustusi nende korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära. Tehingukulud võetakse arvesse efektiivse intressimäära arvutamisel ning kantakse kuludesse finantskohustuse eluea jooksul.

Finantskohustustega kaasnev intressikulu kajastatakse tekkepõhiselt perioodikuluna kasumiaruande real "finantstulud ja -kulud", v.a. need intressikulud, mis on seotud omatarbeks ehitatava materiaalse põhivara finantseerimisega (vaata selle kohta arvestuspõhimõtet 1.5.13).

Finantskohustuse kajastamine lõpetatakse siis, kui see on tasutud, tühistatud või aegunud.

1.5.17 Ettevõtte tulu maksustamine

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis mitte ettevõtete kasumit, vaid väljamakstavaid dividende maksumääraga 20/80 netodividendidelt. Kuna tulumaksu objektiks on ettevõtte kasumi asemel väljamakstavad dividendid, siis ei eksisteeri erinevusi varade ja kohustuste maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel, millelt tekiks edasilükkunud tulumaksu nõue või kohustus.

Bilansis ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustust kontserni vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on ära toodud lisas 24.

Dividendide maksmisega kaasnev tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamise hetkel kasumiaruandes kuluna.

Tütarettevõtete tulumaksuarvestus toimub vastavalt asukohamaa kehtivale seadusandlusele.

Tütarettevõtetel ei ole seisuga 31.12.2015 bilansiväliseid maksuvarasid ega -kohustusi.

1.5.18 Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule ja ettevõtte põhikirjale teeb ettevõtte iga aasta puhaskasumist vähemalt 5%-lise eraldise kohustuslikku reservkapitali kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% osakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendidena välja maksta, kuid seda võib kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumeid ei ole võimalik katta vabast omakapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada osakapitali suurendamiseks.

1.5.19 Eraldised

Ettevõtte moodustab eraldisi nende kohustuste osas, mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldise suuruse ja realiseerumisaja määramisel tuginetakse juhtkonna või vastava ala ekspertide hinnangutele.

Eraldis kajastatakse juhul kui ettevõtte on enne aruandeperioodi lõppu tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, eraldise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav.

Eraldise realiseerumisega kaasnevaid kulutusi hinnatakse aruandeperioodi lõpu seisuga ning eraldise suurust hinnatakse uuesti igal aruandeperioodi lõpupäeval. Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt rohkem kui ühe aasta pärast, kajastatakse seda diskonteeritud nüüdisväärtuses. Diskonteerimisel võetakse aluseks sarnaste kohustuste suhtes turul valitsev intressimäär.

1.5.20 Rendarvestus

Kapitalirendina kajastatakse selliseid renditehinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõiki ülejäänud renditehinguid kajastatakse kasutusrendina.

Ettevõtte kui rendileandja

Kapitalirendi alusel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Saadavad rendimaksud jagatakse kapitalirendinõude põhiosa makseteks ja finantstuluks. Finantstulu kajastatakse rendiperioodi jooksul.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse finantsseisundi aruandes tavakorras, analoogselt muule ettevõtte finantsseisundi aruandes kajastatavale varale. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Ettevõtte kui rentnik

Kapitalirendi alusel renditud vara kajastatakse finantsseisundi aruandes vara ja kohustusena madalamana kas renditud vara õiglasest väärtusest või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses. Rendimaksete miinimumsumma võrdub rentniku kõigi tasumisele kuuluvate rendimaksete summaga, millele lisandub rendilepingus fikseeritud soodusotsiooni hind või rentniku/kolmanda isiku garanteeritud jääkväärtus.

Makstavad rendimaksud jagatakse finantskuluks ja kohustuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodidele nii, et intressimäär oleks igal osaperioodil kogu rendiperioodi jooksul kohustuse jääkväärtuse suhtes sama.

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

1.5.21 Sihtfinantseerimine

Tegevuskulude sihtfinantseerimisest saadud tulu kajastatakse kasumiaruandes proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Tulu kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, st. saadud toetusi ja kompenseeritavat kulu kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel.

Juhul kui sihtfinantseerimist saadakse eelmistel perioodidel tekkinud kulude katteks või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse see tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis.

1.5.22 Seotud osapooled

Seotud osapool on isik või ettevõtte, kes on seotud NTH Holding OÜ-ga (edaspidi Ettevõtte) sel määral, et nendevahelised tehingud ei pruugi toimuda turutingimustel.

Isik või selle isiku lähedane pereliige (st pereliige, kelle puhul võib eeldada olulise mõju olemasolu, näiteks abikaasa, elukaaslane või laps) on seotud Ettevõttega, kui see isik:

- on Ettevõtte või selle emaettevõtte juhtkonna liige (st isik, kellel on volitused ettevõtte tegevuse kavandamiseks, juhtimiseks ja kontrollimiseks otseselt või kaudselt, ning kes kannab selle eest vastutust); või
- omab kontrolli või olulist mõju Ettevõtte üle (näiteks läbi aktsiaosaluse).

Ettevõtte on seotud teise ettevõttega, kui kehtib üks või mitu järgmistest tingimustest:

- teine ettevõtte ja Ettevõtte on ühise kontrolli all (st nad on kas sama kontserni liikmed või neid kontrollib sama isik (või selle isiku lähedane pereliige);
- üks ettevõtte on kolmanda osapoole (kelleks võib olla nii ettevõtte kui isik) poolt kontrollitav ettevõtte ja teine ettevõtte on selle kolmanda osapoole (juhul kui kolmandaks osapooleks on isik, siis selle isiku või tema lähedase pereliikme) olulise mõju all olev ettevõtte;
- teine ettevõtte omab Ettevõtte üle kontrolli või olulist mõju;
- teine ettevõtte on Ettevõtte kontrolli või olulise mõju all;
- teised ettevõtted, mille üle Ettevõtte emaettevõtte juhtkonna liige (või nende lähedased pereliikmed) omavad kontrolli või olulist mõju;
- teised ettevõtted, mille juhtkonda kuuluvad isikud (või nende lähedased pereliikmed), kes omavad kontrolli või olulist mõju Ettevõtte üle.

Võimalike seotud osapoolte vaheliste suhete tuvastamisel peab arvesse võtma suhte sisu, mitte ainult selle õiguslikku vormi.

1.5.23 Bilansipäeva järgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

Lisa 2 Müügitulu

(eurodes)

Müügitulu jaguneb geograafiliste alade lõikes järgmiselt:

Geograafilised piirkonnad

	2015	2014
Eesti	12 807 067	11 466 893
Euroopa Liidu liikmesriigid	5 989 595	4 243 400
Teised välisriigid	265 003	170 117
Kokku	19 061 665	15 880 410

Müügitulu jaguneb tegevusalade lõikes järgmiselt:

Tegevusalad

	2015	2014
Reisijate vedu	8 005 545	7 193 634
Reisijate veoga seotud lisateenuste müük	172 388	158 154
Mootorsõidukite müük	3 625 226	2 884 466
Mootorsõidukite hooldus ja varuosade müük	2 074 444	2 047 675
Sõiduautode rent	3 621 836	2 390 171
Sõidukite rendiga seotud lisateenuste müük	1 304 647	892 727
Bussijaama teenused	138 798	135 181
Muu müük	118 781	178 402
Kokku	19 061 665	15 880 410

Lisa 3 Tegevuskulude sihtfinantseerimine

(eurodes)

	2015	2014
Omaavalitsuste ja riigieelarvelised dotatsioonid	3 368 429	2 892 456
Kokku	3 368 429	2 892 456

Sihtfinantseerimisena kajastatakse avaliku liiniveo teenuse lepingute alusel riigi ning kohalike omavalitsuste poolt makstavaid toetusi. Sihtfinantseerimise eesmärgiks on puudujääva tulu kompenseerimine avalikul liiniveol lepingutes kokkulepitud tasemeni.

Vastavalt lepingutingimustele makstud toetused ei kuulu tagastamisele, olulised lepingute rikkumised on reguleeritud muude sanktsioonidega.

Lisa 4 Müüdnud kaupade ja teenuste kulud

(eurodes)

	2015	2014
Autobusside ja rendiautodega seotud kulud	-5 840 142	-4 944 061
Sõidukite müügiga seotud kaubad ja teenused	-3 313 188	-2 716 033
Sõidukite teenindusega seotud kaubad ja teenused	-1 249 535	-1 289 116
Personalikulud (lisa 7)	-4 482 345	-3 327 427
Vahendatud teenuste kulud	-351 719	-274 220
Amortisatsioon	-1 092 097	-1 086 585
Liinidega seotud kulud	-181 790	-180 571
Muud kulud	-363 385	-203 894
Kokku	-16 874 201	-14 021 907

Lisa 5 Turustuskulud

(eurodes)

	2015	2014
Reklaamikulud	-182 006	-202 426
Personalikulud (lisa 7)	-44 637	-43 461
Kontori ja kantseleikulud	-4 952	-6 374
Muud kulud	-31 914	-38 655
Kokku	-263 509	-290 916

Lisa 6 Üldhalduskulud

(eurodes)

	2015	2014
Üldjuhtumisteenus	-52 175	-26 248
Personalikulud (lisa 7)	-2 413 468	-2 577 056
Kontori ja kantseleikulud	-721 553	-719 070
Töökoja kulud	-137 764	-88 398
Pesula kulud	-4 793	-3 578
Amortisatsioon	-176 115	-161 493
Muud kulud	-356 224	-500 775
Kokku	-3 862 092	-4 076 618

Lisa 7 Personalikulud

(eurodes)

Müüdnud kaupade ja teenuste kulude (lisa 4), turustuskulude (lisa 5) ning üldhalduskulude (lisa 6) koosseisus kajastatud personalikulude jaotus:

	2015	2014
Palgakulu	-4 967 377	-4 264 408
Sotsiaalmaksu kulu	-1 639 949	-1 400 532
Tööjõu rent	0	-2 621
Päevarahad	-266 610	-216 369
Koolitus	-36 832	-32 025
Muud kulud	-29 682	-31 989
Kokku	-6 940 450	-5 947 944

Lisa 8 Muud äritulud

(eurodes)

	2015	2014
Vahendatud kaupade ja teenuste tulud	8 523	91 811
Kindlustushüvitised	78 679	109 814
Kasum põhivara müügist	2 977	17 073
Muud äritulud	78 171	152 400
Kokku	168 350	371 098

Lisa 9 Muud ärikulud

(eurodes)

	2015	2014
Kahjum põhivara müügist ja mahakandmisest	-25 225	-71 000
Makstud viivised ja intressid hankijatele	-3 128	-4 922
Makstud viivised riigimaksudelt	-260	-1 290
Eelmiste aruandeperioodide kulu	0	33 665
Muud ärikulud	-10 014	-57 185
Kokku	-38 627	-100 732

Lisa 10 Finantstulud

(eurodes)

	2015	2014
Intressitulud	8 026	3 247
Kasum valuutakursi muutustest	85	161
Muud finantstulud	141	0
Kokku	8 252	3 408

Lisa 11 Finantskulud

(eurodes)

	2015	2014
Intressikulud	-210 322	-209 936
Kahjum valuutakursi muutustest	-985	-363
Muud finantskulud	-33	-124
Kokku	-211 340	-210 423

Lisa 12 Raha ja raha ekvivalendid

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Sularaha kassas	160 660	121 442
Arvelduskontod	1 559 219	1 004 044
Kokku	1 719 879	1 125 486

Lisa 13 Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Nõuded ostjate vastu (lisa 26)	1 591 763	1 023 345
Viitlaekumised	26 374	13 397
Muud lühiajalised nõuded	560 532	528 043
Kokku	2 178 669	1 564 785

Lisa 14 Ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Tulevaste perioodide ettemakstud kulud	260 282	353 977
Maksude ettemaksed ¹	33 896	107 029
Kokku	294 178	461 006

¹ **Maksude ettemaksed**

	31.12.2015	31.12.2014
Ettemaksukonto jääk	14 601	36 485
Käibemaks	2 039	44 872
Sotsiaalmaks	0	2 141
Ettevõtte tulumaks	17 256	23 531
Kokku	33 896	107 029

Lisa 15 Varud

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Tooraine ja materjal	102 416	88 862
Müügiks ostetud kaubad	1 101 981	1 045 830
Ettemaksed tarnijatele	916 150	18 596
Kokku	2 120 547	1 153 288

Vastavalt IFRS-ile (IAS 2) hinnatakse varusid bilansis lähtuvalt sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või netorealiseerimismaksumus.

Varude soetusmaksumuse arvestamisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit (va edasimüügiks ostetud sõidukid). Sõidukite puhul keskmist omahinda ei rakendata, iga konkreetne sõiduk on arvel tema sisseostuhinnaga ning selle müümisel kantakse vastavalt ka kuludesse.

Tooraine ja materjalina on kajastatud kütus busside paakides ja busside varuosad töökoja laos.

2015. ja 2014. aastal ei ole tehtud varude allahindlusi.

Lisa 16 Investeeringud tütarettevõtetesse

(eurodes)

		31.12.2015			31.12.2014		
		Osalus %	Kontserni osa omakapitalist	Omakapital kokku	Osalus %	Kontserni osa omakapitalist	Omakapital kokku
Hansabuss grupp sh	Eesti	82,50%	3 718 532	4 507 312	77,50%	3 144 271	4 057 124
Hansabuss AS	Eesti	82,50%	962 158	1 166 252	77,50%	1 039 605	1 341 426
Hansa Bussi-liinid AS	Eesti	80,27%	3 471 703	4 324 897	75,41%	2 716 326	3 602 196
Hansabuss Latvia SIA	Läti	82,50%	81 788	99 137	77,50%	-180 603	-233 036
Hansarent OÜ	Eesti	72,00%	353 853	491 463	72,00%	257 749	357 984
Moonsund Eco OÜ	Eesti	45,00%	47 228	104 952	45,00%	40 916	90 924

IV Pluss AS	Eesti	100,00%	1 339 156	1 339 156	100,00%	1 330 497	1 330 497
Baltic Mobility grupp sh	Eesti	100,00%	1 262 796	1 262 796	100,00%	762 752	762 752
Baltic Mobility OÜ	Eesti	100,00%	192 759	192 759	100,00%	190 969	190 969
Mobility Eesti OÜ	Eesti	100,00%	578 849	578 849	100,00%	315 364	315 364
Car Travel OÜ	Eesti	100,00%	2 726	2 726	100,00%	2 666	2 666
Mobility Latvija SIA	Läti	100,00%	358 294	358 294	100,00%	265 525	265 525
Mobility Lietuva UAB	Leedu	100,00%	226 158	226 158	100,00%	64 463	64 463

2015.aastal suurendas NTH Holding OÜ osalust AS-is Hansabuss 5% võrra osade vähemusosanikult väljaostu teel.

2015. aastal suurendati Hansabuss Latvia SIA osakapitali Hansabuss AS poolt antud laenu konverteerimise teel osakapitaliks summas 410 000 eurot. Hansabuss Latvia SIA on jätkuvalt tegutsev ja kasvavate tegevusmahtudega ettevõte, millest tulenevalt ületab investeeringu kaetav väärtus juhtkonna hinnangul bilansilist väärtust.

Tütarettevõtete aktsiad ja osad ei ole börsil noteeritud.

Lisa 17 Materiaalne põhivara

(eurodes)

	Maa ja ehitised	Transpordivahendid	Masinad ja seadmed	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muu materiaalne põhivara	Ettemaksed põhivara eest	Materiaalne põhivara kokku
Jääkväärtus 31.12.2013	1 303 110	6 136 583	133 054	53 539	40 964	191 820	7 859 070
Ostud ja parendused	8 488	1 235 960	7 762	20 833	68 419	26 900	1 368 362
Müügid ja mahakandmised	0	-404 683	-4 616	-2 035	-248	0	-411 582
Ümberklassifitseerimised	0	107 619	0	0	76 708	-191 820	-7 493
Ümberhindlus	195 362	0	0	0	0	0	195 362
Aruandeaasta amortisatsioon	-24 499	-1 090 519	-34 525	-29 604	-31 371	0	-1 210 518
Jääkväärtus 31.12.2014	1 482 461	5 984 960	101 675	42 733	154 472	26 900	7 793 201
Ostud ja parendused	53 842	2 276 307	19 947	25 374	26 072	802 210	3 203 752
Müügid ja mahakandmised	0	-278 892	-8 631	-47	-379	0	-287 949
Ümberklassifitseerimised	26 900	0	0	0	0	-26 900	0
Ümberhindlus	0	0	0	0	0	0	0
Aruandeaasta amortisatsioon	-29 375	-1 093 012	-30 219	-25 824	-43 656	0	-1 222 086
Jääkväärtus 31.12.2015	1 533 828	6 889 363	82 772	42 236	136 509	802 210	9 486 918
<u>Seisuga 31.12.2013:</u>							
Raamatupidamislik brutomaksumus	1 303 110	6 136 583	133 054	153 584	242 579	191 820	8 160 730
Akumuleeritud amortisatsioon	0	0	0	-100 045	-201 615	0	-301 660
Jääkväärtus	1 303 110	6 136 583	0	53 539	40 964	191 820	7 859 070
<u>Seisuga 31.12.2014:</u>							
Raamatupidamislik brutomaksumus	1 482 461	5 984 960	101 675	87 552	336 006	26 900	8 019 554
Akumuleeritud amortisatsioon	0	0	0	-44 819	-181 534	0	-226 353
Jääkväärtus	1 482 461	5 984 960	101 675	42 733	154 472	26 900	7 793 201
<u>Seisuga 31.12.2015:</u>							
Raamatupidamislik brutomaksumus	1 533 828	6 889 363	82 772	105 795	354 495	802 210	9 768 463
Akumuleeritud amortisatsioon	0	0	0	-63 559	-217 986	0	-281 545
Jääkväärtus	1 533 828	6 889 363	82 772	42 236	136 509	802 210	9 486 918

Vastavalt IFRS standarditele kajastatakse põhivaragrupid maa ja ehitised, transpordivahendid ning masinad ja seadmed ümberhindluse meetodil. Ülejäänud põhivarade grupid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil.

Maa ja ehitised, transpordivahendid ning masinad ja seadmed põhivaragruppide osas viidi ümberhindluse vajaduse tuvastamiseks hindamine läbi nii 31.12.2014 kui 31.12.2015 kuupäeva seisuga.

Põhivaragrupi maa ja ehitised hindamisel kaasas juhtkond 2014. aastal sõltumatu atesteeritud kinnisvaraeksperti AS Pindi Kinnisvara, kes hindas põhivarade õiglast hinda võrdlusmeetodil. Hindamise tulemusena vähenes maa raamatupidamislik väärtus 36 495 euro. Ümberhindlusest tuleneva

summa võrra debiteeriti omakapitali ümberhindluse reservis varasemalt kajastatud üleshindlusi. Ehitiste raamatupidamislik väärtus suurenes hindamise tulemusena 231 857 euro võrra. Ümberhindlusest tulenev suurenemine krediteeriti otse omakapitali ümberhindluse reservi.

2015. aastal analüüsis juhtkond maa ja ehitisi, võttes aluseks AS Pindi Kinnisvara hinnaindeksi ja tehingute võrdlused. Analüüsi käigus vaadeldi tehingute arvu ja ruutmeetri kaalutud keskmise hinna muutusi 2014. ja 2015. aasta jooksul ning pakkumis-, tehingu- ja üürihindade võrdlust. Tulemusel selgus, et suuri muudatusi 2015. aasta jooksul ei olnud, seega otsustati, et maa ja ehitiste bilansiline jääkväärtus vastab tema hinnangulisele turuväärtusele ning ümberhindlust ei tehta.

Transpordivahendite turuväärtus on hinnangul põhinev summa, mille eest vara peaks hindamiskuupäeval minema üle tehingut sooritada soovivalt müüjalt tehingut sooritava ostjale sõltumatus ja võrdsetel alustel toimivas tehingus peale kõigile nõuetele vastavat müügitegevust, kusjuures osapooled on tegutsenud informeeritult, kaalutletult ning ilma sundluseta.

Ümberhindamiste sagedus sõltub transpordivahendite õiglase väärtuse muutustest, mida hinnatakse iga majandusaasta lõpus. Kui sõiduki õiglase väärtus erineb oluliselt tema raamatupidamislikust maksumusest, tehakse uus ümberhindlus.

Kontsern viis nii seisuga 31.12.2014 kui 31.12.2015 läbi transpordivahendite õiglase väärtuse hindamise. Sõidukite õiglase väärtuse määramisel toetuti juhtkonna poolt turutingimuste põhjal antud hinnangule ning mõningatel juhtudel ka välise sõltumatu hindaja ekspertarvamusele.

Transpordivahendite õiglase väärtuse määramiseks kasutas ettevõtte turuinfole tuginevaid peamiselt jälgitavaid sisendeid (õiglase väärtuse hierarhia 2. tase).

Alljärgnevas tabelis on kajastatud õiglase väärtuse määramisel kasutatud hindamistehnikad ning olulised jälgitavad sisendid.

Hindamistehnika	Olulised jälgitavad sisendid
Turumeetod - hindamistehnika, mis kasutab hindu ja muud asjakohast teavet, mis tulenevad identsete või võrreldavate (st sarnaste) varadega tehtud turutehingutest.	Sarnaste transpordivahendite hinnad, mis on otseselt jälgitavad müügipakkumistel
Hindajad kasutavad meetodit, tehes turuvaatlusi ja uurides samasuguste kasutatud transpordivahendite müügitehinguid, müügipakkumisi.	

Vähemal määral toetutakse ka mittejälgitavatele sisenditele. Vähem jälgitavateks sisenditeks õiglase väärtuse määramisel on sobivus erinevateks sõitudeks (kui lai on kasutusvaldkond ja kui palju sellest tulenevalt võiks sellele bussile olla kliente/ostjaid).

Hindamise tulemusena üles- ega allahindlusi ei tehtud ja seega sõidukite raamatupidamislikku väärtust seisuga 31.12.2015 ei muudetud. Samuti ei muudetud sõidukite raamatupidamislikku väärtust seisuga 31.12.2014. Ettevõtte kasutab transpordivahendite ümberhindluse läbiviimisel akumulieeritud kulumi elimineerimise põhimõtet.

Põhivaragrupi masinad ja seadmed õiglase hinna kinnitas juhtkond, hindade määramisel võeti aluseks sarnaste seadmete turuanalüüs. Ümberhindamise käigus neis varade gruppides bilansilisest jääkmaksumusest madalamaid ega kõrgemaid turuhindasid ei tuvastatud ja seega aruandeperioodil ümberhindlust ei tehtud, majandusaasta kasumiaruannet varade ümberhindlus ei ole mõjutanud ja finantsseisundi aruande omakapitali kirje „ümberhindluse reserv“ ei muutunud.

Hansabuss AS-i ja tema tütarettevõtete Hansa Bussiliinide AS-i ning Hansabuss Latvia SIA bilansis vähenes ümberhindluste reserv 2015. aastal 117 078 (2013: 72 733) euro võrra seoses transpordivahendite müügiga ja müüdnud põhivahendite ümberhindluse reservi eemaldamisega bilansist.

Maa ja ehitiste kajastamisel soetusmaksumuses oleksid nende raamatupidamislikud väärtused järgmised:

eurodes

Seisuga 31.12.2014:

Soetusmaksumus	1 448 858
Akumuleeritud amortisatsioon	-738 309
Raamatupidamislik netomaksumus	710 549

Seisuga 31.12.2015:

Soetusmaksumus	1 479 298
Akumuleeritud amortisatsioon	-767 684
Raamatupidamislik netomaksumus	711 614

Transpordivahendite kajastamisel soetusmaksumuses oleksid nende raamatupidamislikud väärtused järgmised:

eurodes

Seisuga 31.12.2014:

Soetusmaksumus	11 455 185
Akumuleeritud amortisatsioon	-6 600 980
Raamatupidamislik netomaksumus	4 854 205

Seisuga 31.12.2015:

Soetusmaksumus	12 476 378
Akumuleeritud amortisatsioon	-6 734 850
Raamatupidamislik netomaksumus	5 741 528

Masinate ja seadmete kajastamisel soetusmaksumuses oleksid nende raamatupidamislikud väärtused järgmised:

(eurodes)

Seisuga 31.12.2014:

Soetusmaksumus	296 358
Akumuleeritud amortisatsioon	-225 646
Raamatupidamislik netomaksumus	70 712

Seisuga 31.12.2015:

Soetusmaksumus	293 326
Akumuleeritud amortisatsioon	-249 943
Raamatupidamislik netomaksumus	43 383

Kapitalirendi tingimustel renditud varad:
(eurodes)

	2015	2014
Jääkväärtus aruandeaasta alguses	5 271 019	5 439 193
Soetused ja müügi-tagasirendi tehingud	2 002 315	1 146 318
Müügid ja mahakandmised	-227 352	-384 145
Aruandeaasta amortisatsioon	-933 323	-930 347
Jääkväärtus aruandeaasta lõpus sh	6 112 659	5 271 019

Kapitalirenditingimustel on renditud ainult transpordivahendeid.

Täpsem informatsioon kapitalirendilepingute kohta on avalikustatud lisas 19.

Kontserni bilansis on kajastatud täielikult amortiseerunud, kuid kasutuses olevaid põhivarasid soetusmaksumusega kogusummas:

1) Hooneid ja ehitisi	3 068
2) Transpordivahendeid	47 645
3) Masinaid ja seadmeid	58 001
4) Arvutustehnika	32 246
5) Muu põhivara	138 507

Seisvaid ja täielikult amortiseerunud põhivarasid finantsseisundi aruandes ei ole.

Kontsernil ei olnud bilansipäeva seisuga lepingulisi kohustusi põhivarade ostuks tulevastel perioodidel.

Kontserni varadele on seatud kommertsandid arvelduskrediidi ja laenulepingute tagatiseks. Kapitalirendi tingimustel renditud varad on ühtlasi kapitalirendilepingute tagatiseks soetatud vara lepingulises maksumuses. Täpsem informatsioon ettevõtte võlakohustuste kohta on avalikustatud lisas 19.

Lisa 18 Immateriaalne põhivara

(eurodes)

	Firmaväärtus	Muu immateriaalne põhivara	Ettemaksed	Immateriaalne põhivara kokku
Jääkväärtus 31.12.2013	629 321	52 061	3 400	684 782
Ostud	0	40 593	0	40 593
Ümberklassifitseerimised	0	7 844	-3 400	4 444
Aruandeaasta amortisatsioon	-19 756	-17 804	0	-37 560
Jääkväärtus 31.12.2014	609 565	82 694	0	692 259
Ostud	0	12 040	0	12 040
Müügid ja mahakandmised	0	0	0	0
Ümberklassifitseerimised	0	0	0	0
Aruandeaasta amortisatsioon	-19 756	-26 370	0	-46 126
Jääkväärtus 31.12.2015	589 809	68 364	0	658 173
<u>Seisuga 31.12.2013:</u>				
Soetusmaksumus	649 077	153 404	3 400	805 881
Akumuleeritud amortisatsioon	-19 756	-101 343	0	-121 099
Jääkväärtus	629 321	52 061	3 400	684 782
<u>Seisuga 31.12.2014:</u>				
Soetusmaksumus	649 077	138 605	0	787 682
Akumuleeritud amortisatsioon	-39 512	-55 911	0	-95 423
Jääkväärtus	609 565	82 694	0	692 259
<u>Seisuga 31.12.2015:</u>				
Soetusmaksumus	649 077	150 645	0	799 722
Akumuleeritud amortisatsioon	-59 268	-82 281	0	-141 549
Jääkväärtus	589 809	68 364	0	658 173

Summas 112 874 eurot on bilansis kajastatud AS TAK Reisid omandamisega seotud firmaväärtus. Ettevõtte on Hansabuss AS-iga ühendatud. Bilansipäeval viidi läbi firmaväärtuse bilansilise maksumuse hindamiseks vara kaetava väärtuse test. Testitud vara kaetav väärtus on määratud kasutusväärtusena 2015. aasta tulemuste ja marginaalide alusel. Testimisel on lähtutud ettevõttest kui ühest raha genereerivast üksusest. Tuleviku netorahavoogude diskonteerimisel kasutati diskontomäära 12% ning müügitulu aastaseks kasvumääraks ostutehinguga omandatud liini puhul 2%. Kasutati viie aasta rahavooge. Testi tulemusena leiti, et firmaväärtust alla hindama ei pea.

Lisaks eelnimetatule kajastub aruandes 2013. aastal lisandunud tütarettevõtete IV Pluss AS ja Baltic Mobility OÜ ostutehingutest ning osaluse suurendamisest Hansabuss AS-is ja Hansarent OÜ-s tulenev firmaväärtus kogusummas 338 640 eurot. Täiendavalt kajastati Baltic Mobility OÜ soetamisel kontserni konsolideeritud bilansis summas 197 563 eurot Baltic Mobility OÜ poolt tütarettevõtte Mobility Eesti OÜ omandamisel tekkinud firmaväärtus, mida amortiseeritakse määraga 10% aastas.

Lisa 19 Intressikandvad võlakohustused

(eurodes)

31.12.2015	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kohustus kokku	Intressi- määr	Tähtaeg
Emaettevõtte pangalaen	139 902	291 163	431 065	3 kuu Euribor + 2,65%	13.12.2018
Emaettevõtte laen eraisikult	0	57 520	57 520		31.12.2017 (lisa 25)
Tütarettevõtte arvelduskrediit	500 000	0	500 000	1,5% + panga baasmäär	27.03.2016
Tütarettevõtte pangalaen	463 636	0	463 636	6 kuu Euribor + 2,85%	25.08.2016
Tütarettevõtte arvelduskrediit	202 382	0	202 382	1,5% + baasmäär (EONIA)	31.03.2016
Tütarettevõtte arvelduskrediit	311 382	0	311 382	1,5% + baasmäär (EONIA)	27.06.2016
Tütarettevõtte pangalaen	80 569	570 664	651 233	6 kuu Euribor + 2,65%	31.05.2017
Tütarettevõtte pangalaen	17 115	22 058	39 173	6 kuu Euribor + 2,25%	30.03.2017
Tütarettevõtte pangalaen	0	76 000	76 000	2,95%	21.12.2020
Tütarettevõtte muu laenukohustus	0	7 989	7 989	5,00%	31.12.2018
Kapitalirendi kohustus *	1 298 401	3 137 908	4 436 309		
Laenukohustus kokku	3 013 387	4 163 302	7 176 689		(Lisa 26)

31.12.2014	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kohustus kokku	Intressi- määr	Tähtaeg
Emaettevõtte pangalaen	136 247	431 065	567 312	3 kuu Euribor + 2,65%	13.12.2018
Emaettevõtte laen eraisikult	0	48 838	48 838		31.12.2017 (lisa 25)
Tütarettevõtte arvelduskrediit	372 494	0	372 494	1,5% + panga baasmäär	27.03.2015
Tütarettevõtte pangalaen	681 819	0	681 819	6 kuu Euribor + 2,85%	30.09.2015
Tütarettevõtte arvelduskrediit	281 100	0	281 100	1,5% + baasmäär (EONIA)	31.03.2015
Tütarettevõtte arvelduskrediit	122 608	0	122 608	baasmäär (EONIA)	27.06.2015
Tütarettevõtte pangalaen	85 075	644 623	729 698	6 kuu Euribor + 2,65%	31.05.2017
Tütarettevõtte pangalaen	16 557	39 173	55 730	6 kuu Euribor + 2,25%	30.03.2017
Tütarettevõtte pangalaen	10 500	31 261	41 761	5,688%	21.08.2018
Tütarettevõtte muu laenukohustus	0	7 989	7 989	5,00%	31.12.2015
Kapitalirendi kohustus *	1 314 673	2 062 214	3 376 887		
Laenukohustus kokku	3 021 073	3 265 163	6 286 236		(Lisa 26)

Seisuga 31.12.2015 on kontsernil kehtivaid arvelduskrediidilepinguid limiidiga kogusummas 1 300 000 eurot.

2013. aasta detsembris võttis emaettevõtte NTH Holding OÜ laenu summas 700 000 eurot Baltic Mobility OÜ osade ostu finantseerimiseks. Bilansipäeva seisuga on tasumata laenujääk 431 065 eurot. Laenu tagatiseks on ettevõtte osale ja varadele seatud pant ning solidaarne garantii kogusummas 1,4 miljonit eurot.

Hansabuss AS-il on kehtiv arvelduskrediidileping limiidiga 500 000 eurot, mis on bilansipäeva seisuga täies ulatuses kasutuses. Arvelduskrediidi intressimäär koosneb panga poolt igapäevaselt noteeritavast juriidiliste isikute arvelduslaenu baasmäärast ja marginaalist 1,5%.

2014. aastal võttis Hansabuss AS pangast käibekapitalilaenu kogusummas 950 000 eurot, millest on bilansipäevaseisuga tasuda 463 636 eurot. Laenuintressi määr koosneb baasintressimäärast, milleks on 6 kuu EURIBOR ja marginaalist 2,85%.

Hansabuss AS-i arvelduskrediidi ja käibekapitalilaenu tagatiseks on seatud kommertsandid Hansabuss AS ja tema tütarettevõtte Hansa Bussiliinid AS varadele kogusummas 5,59 miljonit eurot ning lisatagatiseks Hansabuss AS-i emaettevõtte NTH Holding OÜ garantii.

Seisuga 31.12.2015 on Baltic Mobility OÜ-l kehtiv arvelduskrediidileping limiidiga 450 000 eurot, millest on bilansipäeva seisuga kasutatud 202 382 eurot. Arvelduskrediidi intressimäär koosneb baasmäärast, milleks on Euroopa Keskpanga poolt arvutatav EONIA (Euroopa pankadevahelisel rahaturul eurodes tehtavate üleoõhoiuste keskmise kaalutud intressi baasil arvestatud indeks) ja marginaalist 1,5%. Arvelduskrediidi tagatiseks on seatud kommertsant ettevõtte varadele summas 520 000 eurot ning NTH Holding OÜ ja Hansabuss AS solidaarne garantii summas 450 000 eurot.

Seisuga 31.12.2015 on IV Pluss AS-il kehtiv arvelduskrediidileping limiidiga 350 000 eurot, millest on bilansipäeva seisuga kasutatud 311 382 eurot. Arvelduskrediidi intressimäär koosneb baasmäärast, milleks on Euroopa Keskpanga poolt arvutatav EONIA (Euroopa pankadevahelisel rahaturul eurodes tehtavate üleoõhoiuste keskmise kaalutud intressi baasil arvestatud indeks) ja marginaalist 1,5%.

IV Pluss AS pikaajalise laenuna on kajastatud pangalaen kogusummas 850 000 eurot, millest on bilansipäeva seisuga tasuda 651 234 eurot. Laenuintressi määr koosneb baasintressimäärast, milleks on 6 kuu EURIBOR ja marginaalist 2,65%.

Laenuepingu tagatiseks on 1,2,3 jrk hüpoteek kinnistule Pärnu mnt. 556 ning sellele asuvatele ehitistele ja rajatistele. Lisatagatiseks on seatud kommertsant laenusaja varale ja solidaarne garantii. Tagatiste kogusumma, mis on ühtlasi ka arvelduskrediidi tagatiseks, on 4,25 miljonit eurot.

Hansa Bussiliinid AS-is on kohustustena kajastatud Nordea pangast võetud pikaajalise laenu tagasimakseid. Laenu eest soetatud korteriomand jääkmasumuses 104 160 eurot on ühtlasi ka pangalaenu tagatiseks.

2015.aastal refinantseeris Moonsund Eco OÜ Swedbank'ist võetud investeerimislaenu. Laenukohustuse jääk seisuga 31.12.2015 on 76 000 eurot. Laenu põhiosa tagasimaksed algavad 2017.aastal.

Tagatiseks panditud varade bilansiline maksumus:

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Maa ja ehitised	1 533 828	1 482 461
Transpordivahendid	7 108 469	6 117 833
Arvutustehnika ja muu põhivara	187 611	203 979
Varuosad	916 387	945 743
Kokku	9 746 295	8 750 016

Vastavalt kehtivatele arvelduskrediidi lepingule ja liisinglepingute lisakokkuleppele on pank seadnud piirangud ettevõtte tehingutele, mis väljuvad igapäevase majandustegevuse raamest, ilma pangapoolse nõusolekuta ning kehtestanud nõutud piirmäärad ettevõtte finantsnäitajatele ning omakapitalile.

* Kapitalirendi kohustus

Kontsern on kapitalirendi tingimustel soetanud autobusse. Nimetatud soetustest on kontsernil järgmised rendimaksete kohustused:

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Kuni 1 aasta	1 298 401	1 314 673
1-5 aastat	3 137 908	2 062 214
Kokku	4 436 309	3 376 887

Tasumise lõpptähtaeg

2016-2021
6 kuu EURIBOR +
marginaal 1,6-
2,25%

2015-2019

6 kuu EURIBOR +
marginaal 1,6-2,25%

Intressimäär

Tasutud põhiosa maksed

	2015	2014
	1 735 148	1 633 968

Kapitalirendi lepingute alusvaluutaks on euro. Rendiperioodi pikkuseks on sõltuvalt varaobjektist 2 kuni 6 aastat. Kapitalirendi kohustuste tagasimaksed toimuvad igakuiste maksetena lepinguliste maksegraafikute alusel. Vastavalt lepingutingimustele on võimalik lõpetada lepinguid vara välja ostes enne lepinguperioodi tähtaja saabumist.

Kapitalirendilepingute tagatiseks on lepingulistel tingimustel soetatud vara lepingulises maksumuses.

Lisa 20 Muud võlad

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Võlad tarnijatele	1 128 293	1 034 144
Võlad töövõtjatele	489 580	376 340
Muud võlad	301 678	20 694
Kokku	1 919 551	1 431 178

Lisa 21 Maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Sotsiaalmaks	275 743	198 557
Üksikisiku tulumaks	142 141	108 195
Töötuskindlustusmaks	16 750	14 403
Kohustuslik kogumispension	12 010	8 895
Käibemaks	183 965	82 248
Ettevõtte tulumaks	35 517	11 195
Muud maksud	79	41
Kokku	666 205	423 534

Lisa 22 Kasutusrent

Kontserni kasutusrendi lepingutest tulenevad renditulud olid alljärgnevad:

(eurodes)

	2015	2014
Autode kasutusrent	3 621 836	2 389 810
Kokku	3 621 836	2 389 810

Kontserni kasutusrendilepingutest tulenevad rendikulud olid alljärgnevad:

(eurodes)

	2015	2014
Autode kasutusrent	1 531 050	905 859
Ruumide rent	226 338	227 782
Kokku	1 757 388	1 133 641

Mittekatkestatavate kasutusrendilepingute alusel kuulub tasumisele järgnevatel perioodidel:

(eurodes)

		2015	2014
kuni 1 aasta	rendimaksete miinimumsumma	1 293 965	670 871
2-5 aastat	rendimaksete miinimumsumma	1 641 271	1 497 325

Kasutusrendilepingud on sõlmitud perioodiks 6-60 kuud aastase intressimääraga 1,60-5,56%.

Rendilepinguid on võimalik ennetähtaegselt lõpetada juhul, kui sellest antakse teada lepingutes ette nähtud ajal.

Vastavalt rendilepingu tingimustele on rendilevõtjal lepingu tähtaja saabumisel eesõigus osta vara välja lepingus fikseeritud jääkväärtusega.

Lisa 23 Omakapital**Osakapital**

Emaettevõtte registreeritud osakapital moodustas 31.12.2015 seisuga 2 600 eurot.

Emaettevõtte registreerimata osakapital moodustas bilansipäeva seisuga 402 575 eurot. Tegemist on tehinguga, mille käigus suurendati ettevõtte osakapitali mitterahalise sissemakse teel. Mitterahalise sissemakse objektiks olid Hansabuss AS aktsiad, kogusummas 71,25% Hansabuss AS-i aktsiakapitalist. Mitterahalise sissemakse objektiks olevad aktsiad on NTH Holding OÜ-le bilansipäeva seisuga üle antud.

Reservid

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Põhivara ümberhindluse reserv	1 367 463	1 384 326
Kohustuslik reservkapital	512	512

Kursivahede reserv	0	5 861
Kokku	1 367 975	1 390 699

Põhivara ümberhindluse reserv

Põhivara ümberhindluse reserv moodustatakse põhivaragruppide maa ja ehitised, transpordivahendid ning masinad ja seadmed ümberhindluse tulemusena. Ümberhindluse protseduur viiakse läbi igal bilansipäeval so 31.12 seisuga. Arvestust peetakse individuaalselt iga põhivara kohta. Allahindluste korral korrigeeritakse varasemate üleshindluste ulatuses ümberhindluse reservi ja seda ületavad allahindluste summad kajastatakse jooksva aasta kasumiaruandes. Samuti kajastatakse kasumiaruandes üleshindluste see osa, mis katab varasema perioodi allahindlusi.

Põhivara arveloleku ajal ümberhindluse reservi ei amortiseerita, vaid kantakse selle jääk täies ulatuses alles põhivara müügil või mahakandmisel eelmiste perioodide jaotamata kasumisse.

Kohustuslik reserv

Kohustuslik reserv moodustatakse vastavalt äriseadustiku nõuetele. Reservkapitali moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Reservkapitali tuleb kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni kohustuslik reservkapital moodustab vähemalt 10% ettevõtte aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumite katmiseks ja aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei tohi teha väljamakseid omanikele.

Kursivahede reserv

Kursivahede reservi koondati kuni 31.12.2014 välisvaluuta kursivahed, mis tekkisid välismaiste majandusüksuste raamatupidamise aruannete ümberarvutamisel nende arvestusvaluutast emasettevõtte arvestusvaluutasse.

Kuna seisuga 31.12.2015 on kõikides tütaretevõtetes kasutusel euro, on kursivahede reserv bilansipäeva seisuga maha kantud.

2015.aastal kuulutati osanikule dividende välja summas 114 154 eurot. 2014.aastal dividende välja ei kuulutatud ega makstud.

Lisa 24 Tingimuslikud kohustused

Dividendide tulumaks

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31.12.2015 moodustas 2 792 822 eurot (31.12.2014: 1 652 528 eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võib kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, on 558 564 eurot (31.12.2014: 330 506 eurot), seega netodividendidena oleks võimalik välja maksta 2 234 258 eurot (31.12.2014: 1 322 022 eurot).

Lisa 25 Tehingud seotud osapooltega

NTH Holding OÜ 2015. a aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- osanikud
- tegev- ja kõrgem juhtkond
- eespool loetletud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

Kontsern on teinud seotud osapooltega alljärgnevaid tehinguid:

(eurodes)

	2015	2014
Saadud laenud omanikult	22 113	0
Saadud laenude tagasimaksed omanikule	-13 431	-15 000
Arvestatud intressid omanikulaenult	6 902	18 982
Tasutud intressid omanikulaenult	0	-13 805

Kontsernil on seisuga 31. detsember seotud osapoolte vastu ja ees järgmised nõuded ja kohustused:

(eurodes)

Kohustused	31.12.2015	31.12.2014
Laenukohustus omanikule	57 520	48 838
Intressikohustus omanikul	12 079	5 177
Muud kohustused omaniku ees	28 760	28 760

Juhtkonna tasud

2015. aastal maksti kontserni ematettevõtte NTH Holding OÜ juhatajale tasusid kogusummas 53 600 (2014: 15 000) eurot.

Kontserni tütarettevõtete juhatuste liikmetele maksti 2015. aastal tasusid kokku kogusummas 210 437 (2014: 138 832) eurot.

Seisuga 31.12.2014 ja 31.12.2015 ei ole kontsernil potentsiaalseid kohustusi juhatuse liikmete ees.

Kontserni tütarettevõtete nõukogu liikmetele aruandeaastal tasusid ei arvestatud. Samuti ei ole tütarettevõtetel nõukogu liikmete ees potentsiaalseid kohustusi.

Lisa 26 Finantsriskide juhtimine

Finantsinstrumentide kasutamisega kaasnevad järgmised finantsriskid:

- Krediidirisk
- Likviidsusrisk
- Tururisk

Allpool kirjeldatakse iga riski eraldi. Vastutus riskide juhtimise reeglite kujundamise ja järelevalve üle on juhatusel.

Tulenevalt kasutatavatest arvestus- ja hindamispõhimõtetest ei erine ettevõtte finantsvarade- ja kohustuste õiglased väärtused oluliselt nende varade ja kohustuste jääkmaksumusest. Kapitalirendi- ja laenukohustused on seotud muutuva intressiga (EURIBOR), millest tulenevalt lepingu ja turu intresside erinevus on minimaalne. Seega juhatuse hinnangul on finantsvarade- ja kohustuste jääkmaksumus olulises osas võrdne nende õiglase väärtusega.

Finantsinstrumendid, mille kasutamisega kaasnevad finantsriskid, aruandekuupäeva seisuga kategooriate lõikes:

(eurodes)

VARAD**Laenu- ja nõuded**

	31.12.2015	31.12.2014
Arvelduskontod (lisa 12)	1 559 219	1 004 044
Nõuded ostjate vastu (lisa 13)	1 591 763	1 023 345
Muud lühiajalised nõuded (lisa 13)	560 532	528 043
Viitlaekumised (lisa 13)	26 374	13 397
Muud pikajalised nõuded	57 488	82 438
Kokku	3 795 376	2 651 267

KOHUSTUSED**Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses**

Laenu- ja kapitalirendi kohustused (lisa 19)	7 176 689	6 286 236
Võlad tarnijatele (lisa 20)	1 128 292	1 034 144
Muud võlad (lisa 20, 21)	1 485 173	873 300
Viitvõlad (lisa 20)	49 680	9 925
Kokku	9 839 834	8 203 605

Krediidirisk

Krediidirisk väljendab potentsiaalset kahju, mis tekib juhul, kui vastaspool ei suuda täita oma lepingulisi kohustusi tagada finantsinstrumendist tulenevaid rahavoogusid. Krediidiriski allikateks on peamiselt nõuded ja raha.

Raha ja raha ekvivalente hoiab kontsern kõrge krediidireitinguga panganduskontsernides.

Nõuetega seotud krediidiriski suurust mõjutavad enim iga kliendiga seotud spetsiifiliselt asjaolud. Samas lähtub ettevõtte juhtkond krediidiriski hindamisel ka üldistustest, nagu näiteks kliendi juriidiline staatus, maksedistsipliin, maksetähtaegade järgimine. Kogemus näitab, et kõige suurem krediidirisk valitseb erasektoris, kõige madalama krediidiriskiga on riiklikud asutused ja kohalikud omavalitsused. Erasektori nõuete osakaal on ettevõtte tegevusvaldkonnas suhteliselt madal.

Ettevõtte hindab riski laekumata nõuetest madalaks, kuna ettevõttes on kehtestatud täpsed reeglid krediidimüügile. Krediidimüügil sõlmitakse teise osapoolega kliendileping. Kaardimaksete nõuded on tagatud vastava panga kaardimaksete lepinguga. Garantii- ja muud nõuded Iveco tehasele on tagatud kaubaliste lepingutega ja nende osas krediidirisk puudub, kuna kohustused samade lepingupartnerite ees ületavad üldjuhul nende vastu suunatud nõudeid.

Nõuete aegumisgraafik ja väärtuse langus aruandekuupäeva seisuga:

(eurodes)	Brutosumma	Vara väärtuse langus
	2015	2015
Tähtpäev saabumata	1 092 981	0
Tähtpäev ületatud 0-30 päeva	200 111	0
Tähtpäev ületatud 31-90 päeva	245 548	0
Tähtpäev ületatud 91 kuni üle 1 aasta	56 747	-3 624
Kokku	1 595 387	-3 624

(eurodes)	Brutosumma	Vara väärtuse langus
	2014	2014
Tähtpäev saabumata	460 244	0
Tähtpäev ületatud 0-30 päeva	170 694	0
Tähtpäev ületatud 31-90 päeva	340 303	0
Tähtpäev ületatud 91 kuni üle 1 aasta	85 915	-33 811
Kokku	1 057 156	-33 811

Ebatõenäoliselt laekumistest tuleneva vara väärtuse languse kajastamiseks tehtud allahindluse muutus aasta jooksul oli järgmine:

(eurodes)	2015	2014
Perioodi algul 01.01	33 811	7 130
Kajastatud kahjum vara väärtuse langusest	-27 297	40 071
Kuludesse kantud summa	-2 890	-13 390
Perioodi lõpul 31.12	3 624	33 811

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on seotud võimega hüvitada finantsasutustele ja hankijale õigeaegselt kohustused, millega kaasneb raha väljaminek või muu finantsvara loovutamine.

Alljärgnevas tabelis on esitatud likviidsusriskid 31. detsembri seisuga võetud finantskohustuste täitmise või võimaliku täitmise tähtaegadega:

(eurodes)				
2015	<1 aasta	1-2 aastat	2-5 aastat	Kokku
Finantskohustused				
Arvelduskrediit (lisa 19)	-1 013 764	0	0	-1 013 764
Kapitalirendi põhimaksed (lisa 19)	-1 298 401	-1 124 497	-2 013 411	-4 436 309
Pangalaenude tagasimaksed (lisa 19)	-701 222	-261 443	-698 442	-1 661 107
Muude laenude tagasimaksed (lisa 19)	0	0	-65 509	-65 509
Võlad tarnijatele ja muud võlad	-2 685 075	-48 630	-28 760	-2 762 465
Intress *	-120 215	-53 701	-31 577	-205 493
Kokku	-5 818 677	-1 488 271	-2 837 699	-10 144 647
2014	<1 aasta	1-2 aastat	2-5 aastat	Kokku
Finantskohustused				
Arvelduskrediit (lisa 19)	-776 202	0	0	-776 202
Kapitalirendi põhimaksed (lisa 19)	-1 314 673	-753 715	-1 308 499	-3 376 887
Pangalaenude tagasimaksed (lisa 19)	-930 198	-248 086	-898 036	-2 076 320
Muude laenude tagasimaksed (lisa 19)	0	0	-56 827	-56 827
Võlad tarnijatele ja muud võlad	-1 848 000	-33 896	-28 760	-1 910 656
Intress *	-142 263	-63 205	-53 558	-259 026
Kokku	-5 011 336	-1 098 902	-2 345 680	-8 455 918

* eeldatav kulu, aluseks lepingute bilansipäeva seisuga kehtivad intressimäärad

Alla 1 aastase tähtajaga finantskohustuste hulgas seisuga 31.12.2015 on iga-aastaselt pikendatavaid kohustusi summas 1 013 764 eurot. Sellega tagatakse piisav võimekus tasuda lühiajalised kohustused.

Tururisk

Tururisk tähendab, et turuhindade (s.t. valuutakursside, intressimäärade ja omakapitali hindade) muutused mõjutavad ettevõtte sissetulekuid või finantsinstrumentide väärsi. Tururiski juhtimise eesmärk on hoida tururiskid vastuvõetavates piirides.

Valuutarisk

Kontserni igapäevane arveldus toimub valdavalt eurodes. Euro on ka kontserni aruannete esitlus- ja arvestusvaluuta

Kuni 31.12.2013 kasutasid Hansabuss Latvia SIA ja Mobility Latvia SIA arveldustes klientidega nii Läti latti kui eurosid. Läti latti kasutati ka Hansabuss Business Line kaubamärgi all opereeritaval Tallinn-Riia bussiliinil sularahaarveldustes ja Läti lepinguliste klientidega arveldamisel. Kuna Läti latti oli seotud euroga, siis ei kaasnud nende tehingutega olulist valuutakursi kõikumise riski. Alates 01.01.2014 on Lätis ametlikuks kehtivaks vääringus euro.

Kuni 31.12.2014 kasutas Mobility Lietuva UAB arveldustes klientidega Leedu latti ja eurosid. Kuna Leedu latti oli seotud euroga, siis ei kaasnud nende tehingutega olulist valuutakursi kõikumise riski. Alates 01.01.2015 on Leedus ametlikuks kehtivaks vääringus euro.

Muude valuutade kasutamine on seotud ainult rahvusvahelise reisijateveoteenuse osutamisega, mille puhul osaliselt teel tekkivad kulud, näiteks teemaksud ja kütusekulu, kantakse kohalikus valuutas. Summad on ebaolulised ning risk väike, mistõttu valuuta vahetuskursside kõikumine ei mõjuta oluliselt raamatupidamise aastaaruannet.

Intressimäära risk

Intressimäära risk tuleneb rahastamise ja rahavoogude juhtimise alasest tegevusest. Võimalus, et intressimäärade kõikumiste tõttu muutub saadav rahavoog, puudutab pangalaenusid ning kapitalirendilepinguid. Varade suhtes olulist riski ei esine.

Ettevõtte kõik intressikandvad finantsinstrumendid on seotud 3 või 6-kuu EURIBOR-ga või EONIA-ga. Seega on kõik finantskohustused muutuva intressimääraga, mida muudetakse vastavalt lepingutingimustele 2 või 4 korda aastas. Seetõttu ei ole võimalik täpseid intressisummasid järgnevas aruandeperioodiks prognoosida.

Kui aruandekuupäeval oleks toimunud 1% suurune muudatus intressimäärades, muutuks intressikulu kasumiaruandes ja omakapitali real alljärgnevalt:

(eurodes)

	Muutuva määraga finantskohustused	Intressi 1% muutuse mõju
2015		
Pangalaen (lisa 19)	1 661 107	23 366
Kapitalirendi kohustus (lisa 19)	4 436 309	39 628
Finantskohustused kokku	6 097 416	62 994

	Muutuva määraga finantskohustused	Intressi 1% muutuse mõju
2014		
Pangalaen (lisa 19)	2 076 320	37 151
Kapitalirendi kohustus (lisa 19)	3 376 887	42 478
Finantskohustused kokku	5 453 207	79 629

Lisa 27 Bilansipäevajärgsed sündmused

30. augustil 2016 sõlmis NTH Holding OÜ tütarfirma AS Hansabuss lepingu 91% enamusosaluse reisijateveoga tegelevas Läti ettevõttes Tukuma Auto SIA. Tukuma Auto SIA-le kuulub siseriiklike ja rahvusvahelisi maanteetranspordi teenuseid osutav tütaretevõtte Tutransauto SIA.

Lisa 28 Emaettevõtte konsolideerimata kasumiaruanne

(eurodes)

	2015	2014
Turustuskulud	-8 440	-2 862
Üldhalduskulud	-533 139	-351 468
Muud äritulud	664 203	650 581
Muud ärikulud	-427	-29 805
Kasum äritegevusest	122 197	266 446
Finantstulud	6 793	8 174
Finantskulud	-113 372	-102 191
Kasum enne maksustamist	15 618	172 429
Aruandeperioodi puhaskasum	15 618	172 429

Lisa 29 Emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruanne

(eurodes)

	<u>31.12.2015</u>	<u>31.12.2014</u>
VARAD		
Käibevara		
Raha ja raha ekvivalendid	131	3 038
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	601 178	298 415
Ettemaksed	11 153	15 188
Varud	0	4 366
Käibevara kokku	612 462	321 007
Põhivara		
Investeeringud tütarettevõtetesse	3 059 054	2 975 625
Pikaajalised nõuded	6 711	6 711
Materiaalne põhivara	15 532	13 517
Immateriaalne põhivara	29 709	31 493
Põhivara kokku	3 111 006	3 027 346
VARAD KOKKU	3 723 468	3 348 353
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL		
Lühiajalised kohustused		
Intressikandvad võlakohustused	453 902	136 247
Muud võlad ja ettemaksed	763 007	378 307
Maksuvõlad	43 296	20 978
Lühiajalised kohustused kokku	1 260 205	535 532
Pikaajalised kohustused		
Intressikandvad võlakohustused	1 869 683	2 234 903
Muud pikaajalised kohustused	28 760	28 760
Pikaajalised kohustused kokku	1 898 443	2 263 663
Kohustused kokku	3 158 648	2 799 195
Omakapital		
Osakapital	2 600	2 556
Registreerimata osakapital	402 575	402 575
Kohustuslik reservkapital	512	512
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (- kahjum)	143 515	-28 914
Aruandeaasta kasum	15 618	172 429
Omakapital kokku	564 820	549 158
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	3 723 468	3 348 353

Lisa 30 Emaettevõtte konsolideerimata rahavoogude aruanne

(eurodes)

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum (-kahjum)	122 197	266 446
Korrigeerimised:		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	19 846	1 793
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-298 728	-230 398
Tekkepõhise intressinõude muutus	-4 841	-6 302
Varude muutus	4 366	-4 366
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	407 018	240 669
Tekkepõhise intressikohustuse muutus	-71 511	-63 687
Rahavood äritegevusest kokku	<u>178 347</u>	<u>204 155</u>
Rahavood investeerimistegevusest		
Tütarettevõtete soetus	-83 429	0
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	-20 077	-46 803
Saadud intressid	11 634	671
Rahavood investeerimistegevusest kokku	<u>-91 872</u>	<u>-46 132</u>
Rahavood finanantseerimistegevusest		
Osakapitali sissemaksed	44	0
Saadud laenud	150 000	60 000
Laenude tagasimaksed	-219 678	-297 688
Makstud intressid	-19 748	-38 503
Rahavood finanantseerimistegevusest kokku	<u>-89 382</u>	<u>-276 191</u>
Rahavood kokku	<u>-2 907</u>	<u>-118 168</u>
Raha ja raha ekvivalendid perioodi algul	3 038	121 206
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-2 907	-118 168
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpul	<u>131</u>	<u>3 038</u>

Lisa 31 Emaettevõtte konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

	Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital				
	Osa- kapital	Registreeri- mata osakapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku
Seisuga 31.12.2013	2 556	402 575	512	-28 914	376 729
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	0	172 429	172 429
Seisuga 31.12.2014	2 556	402 575	512	143 515	549 158
Osakapitali sissemakse	44	0	0	0	44
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	0	15 618	15 618
Seisuga 31.12.2015	2 600	402 575	512	159 133	564 820

Täpsem informatsioon omakapitali komponentide kohta on avalikustatud lisa 23.

Emaettevõtte korrigeeritud konsolideerimata omakapitali arvestuskäik on järgmine:

	31.12.2015	31.12.2014
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital	564 820	549 158
Tütarettevõtete bilansiline väärtus emaettevõtte konsolideerimata bilansis	- 3 059 054	- 2 975 625
Tütarettevõtete väärtus kapitaliosaluse meetodil (Lisa 16)	6 721 565	5 536 185
Kokku	4 227 331	3 109 718

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 15.09.2016

Osaühing NTH HOLDING (registrikood: 10923131) 01.01.2015 - 31.12.2015 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
NEEME TAMMIS	Juhatuse liige	15.09.2016

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

OÜ NTH Holding osanikele

Oleme auditeerinud OÜ NTH Holding konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2015, konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet ja konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, konsolideeritud aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisaasid. Auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud lehekülgedel 7 kuni 50.

Juhtkonna kohustus raamatupidamisaruannete osas

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeauditori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada oma auditi põhjal arvamust selle konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Nende standardite kohaselt on nõutav, et oleme kooskõlas eetikanõuetega ning planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindluse selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on olulise väärkajastamiseta.

Audit hõlmab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud arv näitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali hankimiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Valitud protseduurid sõltuvad vandeauditori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Nende riskihinnangute tegemisel võtab vandeauditor arvesse sisekontrolli, mis on relevantne majandusüksuse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja õiglasel kajastamisel, kavandamaks antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamise eesmärgil majandusüksuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab samuti juhtkonna poolt kasutatud arvestuspoliitika asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse ning ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie auditiarvamusele.

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt OÜ NTH Holding konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2015 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

/digitaalselt allkirjastatud/

Andris Jegers

Vandeauditori number 171

KPMG Baltics OÜ

Audiitorettevõtja tegevusluba nr 17

Narva mnt 5, 10117 Tallinn

16.09.2016

Audiitorite digitaalallkirjad

Osaühing NTH HOLDING (registrikood: 10923131) 01.01.2015 - 31.12.2015 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ANDRIS JEGERS	Vandeaudiitor	16.09.2016

Osanikud

Nimi / ärinimi	Isikukood / registrikood / sünniaeg	Elukoht / Asukoht	Osaluse suurus ja valuuta
Neeme Tammis	37401170241	Tallinn, Harju maakond, Eesti	2600 EUR

Sidevahendid

Liik	Sisu
Mobiiltelefon	+372 5034828
E-posti aadress	helle-mai.pappel@hansagrupp.ee